

Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Barzkowicach

Zachodniopomorski

magazyn **ROLNICZY**

Gospodarstwo Dobrodziej najlepsze w kraju!

Już po Targach...

Rolnicza stolica Pomorza
Zachodniego

Nasze Kulinarne Dziedzictwo –
Smaki Regionów

Ostatnie tegoroczne dotacje
dla rolników

Gospodarstwo DOBRODZIEJ najlepsze w kraju!

Zwycięzcą tegorocznej edycji XVII ogólnopolskiego Konkursu na Najlepsze Gospodarstwo Ekologiczne zostało „Gospodarstwo ekologiczne Dobrodziej” z naszego województwa!

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu przy współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Wojewódzkimi Ośrodkami Doradztwa Rolniczego zorganizowało XVII edycję ogólnopolskiego Konkursu na Najlepsze Gospodarstwo Ekologiczne w 2024 roku. Celem konkursu było szerzenie dobrych praktyk w zakresie rolnictwa ekologicznego, wdrażanie najlepszych rozwiązań w gospodarstwach rolnych oraz rozpowszechnienie wiedzy z zakresu rolnictwa ekologicznego. Konkurs został podzielony na dwa etapy: wojewódzkie i krajowe.

23 lipca w Zachodniopomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach przeprowadzono etap wojewódzki, w którym wygrało „Gospodarstwo ekologiczne Dobrodziej” a tym samym reprezentowali oni województwo zachodniopomorskie w etapie krajowym konkursu.

22 września w siedzibie Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi w Warszawie odbyła się konferencja naukowa „Rolnictwo ekologiczne – szansa dla rolników i konsumentów”, połączona z obchodami Dni Polskiej Ekologii, podczas których odbył się kiermasz żywności ekologicznej. Podczas obchodów, w ramach Europejskiego Dnia Rolnictwa Ekologicznego, ogłoszono i wręczono nagrody dla laureatów konkursu krajowego.

Jest nam niezmiernie miło poinformować, że zwycięzcą tegorocznej edycji XVII ogólnopolskiego Konkursu na Najlepsze Gospodarstwo Ekologiczne zostało „Gospodarstwo ekologiczne Dobrodziej” z naszego województwa!

Dobrodziej to rodzinne gospodarstwo ekologiczne gospodarujące na 33 ha. Znajduje się w powiecie choszczeńskim, niedaleko miejscowości Recz, we wsi Żeliszewo. Położone jest w malowniczej okolicy, bezpośrednio przy jeziorze Cedynia, i przylega do terenów objętych ochroną Natura 2000. Powstało w 2007 roku i od samego początku specjalizuje się w ekologicznej uprawie warzyw, owoców oraz zbóż. Dodatkowo prowadzi tradycyjny sad starych odmian jabłoni i gruszy.

Państwo Dobrodziej w 2010 r. rozszerzyli działalność o przetwórstwo. Utworzyli małą przetwórnnię owocowo-warzywną z nastawieniem głównie na produkty pochodzenia ekologicznego. Przetwórnia Dobrodziej opiera się na bazie surowców dostarczanych przez własne gospodarstwo, dzięki czemu kontroluje proces produkcji od momentu wysiania nasion, poprzez uprawę i zbiór aż do uzyskania produktu końcowego. Taki sposób produkcji i dobór odpowiednich odmian, gwarantuje to, że przetwory mają unikatowy smak i zawsze najwyższą jakość.

Zwycięzcom serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów!

Dziękujemy naszym wystawcom, sponsorom,
a przede wszystkim zwiedzającym, którzy odwiedzili tegoroczne
XXXVI Barzkowickie Targi Rolne AGRO POMERANIA.

To głównie dzięki Państwu impreza okazała się tak wielkim sukcesem.

Już dziś pragniemy zaprosić Państwa na przyszłoroczne targi,
które odbędą się w drugi weekend września 2025 roku.

Organizatorzy

W NUMERZE

SYGNAŁY - INFORMACJE

- 2/ Gospodarstwo Dobrodziej najlepsze w kraju!
- 5/ Rolnica stolica Pomorza Zachodniego
- 7/ XXXI Jesienne Biegi Przełajowe „Bieg z ekologią”
- 9/ 20 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej
- 9/ Najlepszy doradca ekologiczny
- 10/ Przegląd Kapel Ludowych
- 12/ IX Regionalna Wystawa Bydła Mięsnego
- 12/ Pokaz Alpak
- 13/ Pokaz Królików i Drobiu Ozdobnego
- 13/ XXI Wystawa Bydła Mlecznego
- 15/ XVIII Międzynarodowa Wystawa Rękodzielnictwa
- 16/ XX Zachodniopomorska Wystawa Hodowlana Koni
- 16/ Amatorskie zawody w powożeniu
- 17/ Hobby Horse
- 18/ Zawody jeździeckie
- 19/ Konkurs Młodego Prezentera
- 21/ Barzkowickie Dożynki
- 22/ Agroliga 2024
- 25/ Promujemy wartości olimpijskie
- 26/ Integrowana produkcja
- 27/ Szklarniowy sezon papryki

- 27/ Wszystko o QMP i QAFP
- 29/ Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów
- 31/ Warsztaty w Moczyłach
- 33/ Technologie przyjazne środowisku i przeciwdziałające zmianom klimatu
- 35/ Dożynki 2024
- 39/ Dni Grzmiącej

TECHNOLOGIA PRODUKCJI ROLNEJ

- 40/ Zastosowanie dronów w rolnictwie
- 41/ Miskant chiński
- 42/ Zalecenia

PORADNIK GOSPODYNI

- 44/ Różne oblicza papryki
- 45/ Skarby łąki
- 47/ Kalendarz biodynamiczny

EKONOMIKA DLA ROLNIKA

- 48/ Ostatnie tegoroczne dotacje dla rolników
- 49/ Informacja handlowo-rynkowa
- 52/ Rynki rolne

Rolnicza stolica Pomorza Zachodniego

Już po raz 36., w dniach 13-15 września Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach zorganizował Barzkowickie Targi Rolne AGRO POMERANIA.

SYLWIA LENARD, ZODR w Barzkowicach

AGRO POMERANIA to niewątpliwie jedna z najważniejszych imprez rolniczych w Polsce. Co decyduje o jej sukcesie i sprawia, że rokrocznie odwiedzają ją tłumy? Z pewnością bogata oferta firm wystawienniczych i imprez towarzyszących targom. I w tym roku nie mogliśmy narzekać: 38 firm maszynowych, 33 oferujące środki do produkcji roślinnej i zwierzęcej, 68 stoisk ogrodniczych, 30 w sektorze budowlanym i OZE, 6 dealerów samochodowych, 64 stoiska z rękodziełem, 105 stoisk sektora rolno-spożywczego, a poza tym stoiska instytucji, banków, KGW, do tego hodowcy zwierząt, koni, szkółki jeździeckie itd. łącznie 1332 podmioty. Pomimo lekkiego deszczu w pierwszy dzień targów, impreza udała się znakomicie – przez trzy targo-

we dni odwiedziło nas znów ok. 100 tys. osób.

XXI Wystawa Bydła Mlecznego, IX Regionalna Wystawa Bydła Mięsnego, Pokaz Zwierząt Futerkowych, Pokaz alpak, Pokaz ptaków hodowlanych i ozdobnych, XX Zachodniopomorska Wystawa Hodowlana Koni, XXIX Zawody Jeździeckie w Skokach, Konkurs Młodego Hodowcy, Jesienne Biegi przełajowe młodzieży „Bieg z ekologią”, debata „20 lat członkostwa Polski w UE”, X Przegląd Kapel Ludowych, Korowód wieńców dożynkowych, XVIII Międzynarodowa Wystawa Rękodzielnictwa – to główne atrakcje tegorocznych targów.

Targi, to także dobra okazja do zaprezentowania wyróżniających się rolników, firm i doradców. Poznaliśmy rolników – laureatów wojewódzkich edycji konkursów „AGROLIGA”, „Bezpieczne gospodarstwo rolne”, „Najlepsze gospodarstwo ekologiczne” oraz plebiscytu „Mistrzowie AGRO”. Wyróżnieni zostali również najlepsi doradcy ZODR – laureaci wojewódzkiego etapu konkursu „Najlepszy doradca Ekologiczny”, na co dzień wspierający rolników w ich pracy.

Barzkowickie targi są autentycznym spotkaniem mieszkańców miast i wsi oraz szansą, by pokazać najmłodszym jak powstają płody rolne oraz na czym polega hodowla zwierząt. Program artystyczny targów – bogaty w wystawy rękodzieła, koncerty zespołów ludowych, do tego konkurs na najładniejszy wieniec dożynkowy – sprawiają, że Targi są orędownikiem zachodniopomorskiego folkloru. Są także okazją do spróbowania smaków lokalnych, tradycyjnych produktów i potraw Pomorza Zachodniego, a także potraw i wypieków oferowanych przez Koła Gospodyń Wiejskich. To wydarzenie dla każdego, kto chciałby poznać zachodniopomorską wieś, zrozumieć tradycję i kulturę obszarów wiejskich, a także zobaczyć najnowszy sprzęt wykorzystywany do uprawy roli.

Niewątpliwą atrakcją imprezy była też Wiejska zagroda Agrodolinki, gdzie można było zobaczyć stare, działające maszyny rolnicze czy spróbować ziemniaków z parnika. Nie sposób nie wspomnieć też o sobotnim koncercie zespołu Boys i DanWeskon, które przyciągnęły tłumy.

GRAND PRIX MINISTRA ROLNICTWA
dla najlepszego wystawcy XXXVI Barzkowickich Targów Rolnych AGRO POMERANIA 2024 – **AGROLEX Sp. z o.o. Pyrzyce**

NAJLEPSZY WYRÓB NA TARGACH ARTYKUŁY SPOŻYWCZE

- I miejsce – Miody z Puszczy Barlineckiej z Barlinka – *Miód wrzosowy*
- II miejsce – STAROŻUŁAWSKI CZOSNEK Waldemar Fidut – *Krem z pomidorków z czosnkiem starożuławskim*
- III miejsce – OL-MAT Sp. z o.o. z Kruszwicy – *Śledź pieczony w piecu w pomidorach*

Wyróżnienia:

- Centrum Pszczelarskie Łukasiewicz Sp. z o.o. Cychry – *Miód z różą*
- NEMO Mateusz Żerucha ze Szczecina – *Paprykarz szczeciński OGIEŃ ++*
- Pasieka Kuś z Nakła nad Notecią – *Miód wielokwiatowy*
- CHEBOREK Joanna Cyrklaff z Dygowa – *Pieróg Cheborek*
- Smak Tradycji Włoszakowice – *Wołowina po staropolsku*
- Sedina Events z Polic – *Sedina Wódka Pszeniczna Trzykrotnie Filtrowana*

- Asprod S.A. – *Rzemieśnicze lody autor-skiej receptury*

NAJLEPSZY WYRÓB NA TARGACH ŚRODKI PRODUKCJI

- I miejsce – L-AMINO PLUS Sp. z o.o. z Częstochowy – *AGRO-SORB Folium - stymulator wzrostu*
- II miejsce – FIELD GUARDS Sp. z o.o. z Rzeszowa – *urządzenie skutecznie odstraszające dzikie zwierzęta*
- III miejsce – INNVIGO Sp. z o.o. Warszawa – *herbicyd CEZARO 574 S.C. o szerokim spektrum zwalczania chwastów w zbożach ozimych*

Wyróżnienia:

- SVEA AGRO FT Sp. z o.o. Stanisławów II – *nawigacja rolnicza EFIX i GEOMA*
- Agro Club Gorzów Wielkopolski – *Food Passa + Farm Portal – system do elektronicznego zarządzania gospodarstwem*

NAJLEPSZY WYRÓB NA TARGACH MASZYN, URZĄDZENIA, TECHNOLOGIE

- I miejsce – AGRAVIS Technik Polska Sp. z o.o. Kościan – *MZURI protil 3T – agregat uprawowo siewny do technologii strip till*

- II miejsce – SKAVSKA HALE Sp. z o.o. Wieruszów – *Hala tukowa – nowoczesny magazyn dla płodów rolnych*
- III miejsce – PHU JAROL Barwice – *GRIZZLY agregat wielozadaniowy do kompleksowej uprawy gleby przed siewem*

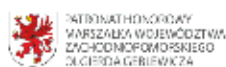
Wyróżnienia:

- PETRYKO Ireneusz Petrykowski z Pełczyc – *opona BENDENMARK z recyklingu opon lotniczych*
- AGRO-MILK Ilona Zjawin, Marzena Jaroni, Radosław Wyrwa z Sulechowa – *robot paszowy Lely Vector – automatyczny system do przygotowania i zadawania pasz dla zwierząt*

DODATKOWE WYRÓŻNIENIA

- Nagroda Prezesa Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej dla najlepszej firmy na Targach – *AGRAVIS Technik Polska Sp. z o.o., Kościan*
- Nagroda Prezesa Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej za Najlepszy Wyrób na Targach – *CHEBOREK Joanna Cyrklaff z Dygowa za Pieróg Cheborek*

PATRONAT HONOROWY

PARTNER EKOLOGICZNY

PATRONAT BRANŻOWY

XXXI JESIENNE BIEGI PRZEŁAJOWE „BIEG Z EKOLOGIĄ”

ZODR w Barzkowicach wraz z Zachodniopomorskim Zrzeszeniem Ludowym Zespoły Sportowe był organizatorem XXXI Jesiennych biegów przełajowych – „BIEG Z EKOLOGIĄ” – organizowanych 13 września z okazji XXXVI Barzkowickich Targów Rolnych AGRO POMERANIA 2024.

PAULINA DOLATOWSKA, ZODR w Barzkowicach

Impreza sportowa była promowana i nagłaśniana przez Zachodniopomorski Ośrodek doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, Zachodniopomorskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe oraz szkoły, organizacje sportowe oraz urzędy gmin i starostwo powiatowe.

Rok 2024 jest rokiem Polskich Olimpijczyków, dlatego na biegach przełajowych nie mogło zabraknąć wybitnych sportowców: Wojciecha Matusiaka oraz Ryszarda Chybińskiego wraz z prezesem Zachodniopomorskiej Rady Olimpijskiej Stanisławem Kopciem. Sportowcy apelowali, aby w tym wyjątkowym roku skupić się na promowaniu osiągnięć polskich olimpijczyków, organizacji wydarzeń i inicjatyw, które zwiększą zaangażowanie i wsparcie dla naszych sportowców, na edukowaniu młodych pokoleń o historii i wartościach olimpijskich.

Uczestnicy biegów przełajowych mieli do pokonania dystans 800 lub 1200 metrów, w zależności od grupy wiekowej. Nad prawidłowością przebiegu biegów czuwali sędziowie z WMLKS Pomorze Stargard. W organizowanych zawodach sportowych udział wzięły 343 osoby (169 dziewcząt i 174 chłopców) z 15 szkół podstawowych oraz 112 osoby (33 dziewczęta i 79 chłopców) z 7 szkół ponadpodstawowych, łącznie 455 osób.

SZKOŁY PODSTAWOWE

Klasa V dziewczyny

1. Nadia Kotwas, SP Rzeplino
2. Amelia Bernatowska, SP Suchań
3. Zofia Stefanowicz, SP z OI Pyrzyce
4. Pola Nawój, SP z OI Pyrzyce
5. Julia Bieniasz, LKS Piast Junior Chociwel
6. Klara Maduzia, SP Pyrzyce

Klasa V Chłopcy

1. Oliwier Ligęza, SP Dobra
2. Robert Sałapata, LKS Piast Junior Chociwel
3. Karol Grzegorzczak, SP Ińsko
4. Jakub Soliński, SP z OI Pyrzyce
5. Nataniel Chlebicki, SP Marianowo
6. Oskar Gronowicz, SP Rzeplino

Klasa VI dziewczyny

1. Melania Wróblewska, SP z OI Pyrzyce
2. Malwina Bułanowska, SP z OI Pyrzyce
3. Natalia Karkoszka, SP w Pyrzycach im Janusza Korczaka
4. Łucja Rządowska, SP z OI Pyrzyce
5. Lena Urbaniak, SP z OI Pyrzyce
6. Zofia Kushnir, SP w Pyrzycach im Janusza Korczaka

Klasa VI Chłopcy

1. Gracjan Cielek, SP z OI Pyrzyce
2. Tymoteusz Woźniak, SP Grzędzice
3. Mateusz Kapłon, SP z OI Pyrzyce
4. Nikodem Pluta, SP z OI Pyrzyce
5. Tymon Bylewski, LKS Piast Junior Chociwel
6. Kacper Kubiński, SP Grzędzice

Klasa VII dziewczyny

1. Oliwia Hyriak, LKS Piast Junior Chociwel
2. Iga Kaniewska, SP z OI Pyrzyce
3. Hanna Duklas, SP Rzeplino
4. Nell Gudewicz, SP Suchań
5. Alicja Gebel, SP Grzędzice
6. Oliwia Łysiak, SP Pęzino

Klasa VII Chłopcy

1. Dominik Ruć, SP Grzędzice
2. Antoni Leszczyński, SP Marianowo

3. Maciej Nawrocki, LKS Piast Junior Chociwel
4. Ksawier Szcześniak, SP Pęzino
5. Kamil Waszkiewicz, SP Grzędzice
6. Alan Remisko, SP Grzędzice

Klasa VIII dziewczyny

1. Nadia Pławska, SP z OI Pyrzyce
2. Lena Madej, SP z OI Pyrzyce
3. Hania Pasikowska, SP z OI Pyrzyce
4. Nina Synowiecka, SP Grzędzice
5. Julia Wolniak, SP 3 Stargard
6. Roksana Gawrońska, SP Suchań

Klasa VIII Chłopcy

1. Kacper Głowacki, SP Pęzino
2. Alex Kałużny, SP Pęzino
3. Oliwier Lipiński, SP Marianowo
4. Wojciech Laszczak, SP Dolice
5. Michał Ziobrowski, SP z OI Pyrzyce
6. Jakub Rybak, SP Pęzino

SZKOŁY PONADPODSTAWOWE

Dziewczyny

1. Agata Pawłowska, II LO Stargard
2. Patrycja Dabińska, ZS CKR Szczecin
3. Małgorzata Racięda, ZS CKR Bonin
4. Nikola Matuła, ZS Budowlano-Technicznych Stargard
5. Oliwia Markitoń, ZS CKR Szczecin
6. Roksana Węgilenik, ZS CKR Szczecin

Chłopcy

1. Mateusz Wiczkowski, ZS Budowlano-Technicznych Stargard
2. Bartosz Tuszyński, ZS 1 Pyrzyce
3. Wiktor Dołgowski, II LO Stargard
4. Szymon Rezmer, II LO Stargard
5. Bartosz Hołubowski, II LO Stargard
6. Wiktor Kenter, ZS CKR Szczecin

Nadzieja Olimpijska

Nadia Pławska i Gracjan Cielek

Szkoły podstawowe – drużynowo

1. SP nr 3 ze Stargardu
2. SP z OI w Pyrzycach
3. SP z Grzędzic

Szkoły ponadpodstawowe – drużynowo

1. II LO ze Stargardu
2. ZS CKR Szczecin – Zdroje
3. ZS Budowlano – Technicznych ze Stargardu

Wszystkich sponsorom serdecznie dziękujemy! Wszystkim uczestnikom gratulujemy i do zobaczenia za rok! ■

Dla zwycięzców biegu którzy zajęli miejsca od 1-6 w kategorii dziewcząt oraz kategorii chłopców w klasach V,VI,VII,VIII i szkół ponadpodstawowych przewidziane były atrakcyjne nagrody sportowe ufundowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Medale dla zwycięzców w ww. kategoriach ufundowało Zachodniopomorskie Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe. Puchary w kategorii drużyn szkół podstawowych zostały ufundowane przez Wójta Gminy Stargard. Puchary w kategorii drużyn szkół ponadpodstawowych ufundowało Starostwo Powiatowe. Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego był sponsorem 6 zestawów piłek sportowych dla 3 pierwszych miejsc w kategorii drużyn szkół podstawowych i dla 3 pierwszych miejsc w kategorii drużyn szkół ponadpodstawowych.

20 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej

AGRO POMERANIA

BARZKOWICE 2024

„20 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej” – bilans naszej obecności, szanse, korzyści to tematy, jakie zostały poddane dyskusji podczas debaty, odbywającej się w drugim dniu XXXVI Barzkowickich Targów Rolnych AGRO POMERANIA.

BEATA GARDYGAJŁO, ZODR w Barzkowicach

Organizatorem debaty był ZODR w Barzkowicach we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Debaty Międzynarodowej w Szczecinie. Debatę prowadził red. Piotr Tolko z Polskiego Radio Szczecin, a w dyskusji uczestniczyli: prof. dr hab. Janusz Ruszkowski, ekspert ds. stosunków międzynarodowych i bezpieczeństwa, kierownik Katedry Studiów Międzynarodowych i Europejskich w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Szczecińskiego, dr hab. prof. US Jarosław Korpysa, ekonomista, Dyrektor Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Szczecińskiego, pracownik

naukowy Wydziału Ekonomii, Finansów i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego, Stanisław Kuczyński, dyrektor Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Szczecinie, Dawid Adamski – dyrektor Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego

w Barzkowicach oraz Wojciech Majasowski, hodowca, rolnik indywidualny z powiatu stargardzkiego. ■

Serdecznie zachęcamy do obejrzenia całej relacji filmowej z debaty na kanale Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=5BqBdrMTLPc&t=1758s>

Najlepszy doradca ekologiczny

Rozstrzygnięcie etapu wojewódzkiego V edycji ogólnopolskiego Konkursu na „Najlepszego doradcę ekologicznego” już za nami!

JOANNA SKOCZYLAŚ-GROMEK, ZODR w Barzkowicach

Konkurs miał na celu wyróżnienie doradców, którzy wspierają rolników w rozwijaniu zrównoważonego i ekologicznego rolnictwa. Mogli do niego przystąpić doradcy wpisani na listę doradców rolniczych lub rolnośrodowiskowych PROW 2014-2020, świadczący swoje usługi w zakresie rolnictwa ekologicznego. W pierwszym etapie zmierzyło się pięciu kandydatów, zgłoszonych przez kierowników Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego ZODR.

Laureaci etapu wojewódzkiego 2024

I miejsce – Aleksandra Szczeblewska z PZDR w Goleniowie zs. w Nowogardzie
II miejsce – Beata Burtniak z PZDR w Myśliborzu

III miejsce – Izabela Hojsak z PZDR w Świdwinie

Dodatkowo wyróżnienia otrzymały: Mariola Czarny z PZDR w Świdwinie oraz Emilia Romańska z PZDR w Białogardzie.

Zdobywczynie pierwszego miejsca będą reprezentować województwo zachodniopomorskie w etapie ogólnopolskim konkursu.

Uroczyste wręczenie nagród oraz wyróżnień miało miejsce podczas Targów, co podkreśliło znaczenie pracy doradców w promowaniu rolnictwa ekologicznego. ■

Przeegląd Kapel Ludowych

14 września, podczas Targów, odbył się XII Przeegląd Kapel Ludowych.

Wszystkim uczestnikom należą się ogromne gratulacje za piękno muzyki ludowej, barwne stroje i radość, która zagościła w Barzkowicach podczas XXXVI Barzkowickich Targów Rolnych AGRO POMERANIA 2024. W przeeglądzie wzięły udział zespoły: SWOJACY z Sitna, Zespół Ludowy BIESIADA z Szadzka, Kapela Goleniowska z zespołem śpiewaczym RUTKA, Ludowy Zespół Śpiewaczy BIADULE z Kinowa, Zespół Folklorystyczny KALINA z Kobylanki, SAMI SWOI z Chociwla, Kapela CHABRY, Zespół Śpiewaczy CHWYTAJ DZIEŃ, Zespół Śpiewaczy JARZĘBINY ze Świeszyna, Zespół Folklorystyczny MIERZYNIANKI, Zespół Folklorystyczny BALBINY, POPOWIANIE, Zespół Biesiadno-Ludowy KALINA z Dolic.

LAUREACI:

miejsce I – SWOJACY z Sitna

miejsce II – Zespół Śpiewaczy JARZĘBINY ze Świeszyna

miejsce III – Zespół Ludowy BIESIADA z Szadzka.

IX Regionalna Wystawa Bydła Mięsnego

Podczas Targów Rolnych miała miejsce IX Regionalna Wystawa Bydła Mięsnego.

Superchampionem Wystawy została krowa z cielęciem rasy Charolaise Patryka Szerfenberga, zaś najlepszym hodowcą Wystawy, zdaniem zwiedzających, został Tomasz Sikorski. ■

Pokaz Alpak

Dużym zainteresowaniem wśród zwiedzających cieszył się Pokaz Alpaka. Swoje zwierzęta reprezentowały hodowle: Alpaki w Polsce, Domek Alpak, Alpaki nad Miedziem, Alpakotella, W Dolinie Alpaka oraz Wesofe Alpaki. ■

Pokaz Królików i Drobiu Ozdobnego

Wspólnie z Zachodniopomorskim Związkiem Hodowców Drobno Inwentarza oraz Stargardzkim Stowarzyszeniem Hodowców Gołębi i Drobno Inwentarza ZODR zorganizował Pokaz Królików i Drobiu Ozdobnego, który cieszył się dużym zainteresowaniem, szczególnie wśród najmłodszych. ■

XXI Wystawa Bydła Mlecznego

W trakcie XXI Wystawy Bydła Mlecznego komisja w składzie: sędzia – Małgorzata Lisiecka i asystent sędziego – Andrzej Syczewski – dokonała wyceny 40 zwierząt w 7 grupach. Decyzją komisarza w każdej grupie zwierząt wybrano championa i wicechampiona.

I. jałówki 0-3 miesięcy

Champion – AUDREY, właściciel Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki PIB Kołbacz Sp. z o.o.

Wicechampion – LUCERKA, właściciel GR Pintal Grzegorz – Pstrowice

II. jałówki 4-6 miesięcy

Champion – ILIADA, właściciel GR Maj-sakowski Wojciech - Długie

Wicechampion – SŁONICA 4, właściciel GR Pintal Grzegorz – Pstrowice

III. jałówki 7-9 miesięcy

Champion – BAŚKA, właściciel GR Andryszak Zygmunt – Unimie

Wicechampion – AJSZA 2, właściciel GR Andryszak Zygmunt – Unimie

IV. jałówki 10-12 miesięcy

Champion nr kat.26 – DUMA ET, właściciel OHZ Lubiana Sp. z o.o.

Wicechampion – NERKA, właściciel OHZ Lubiana Sp. z o.o.

V. jałówki 13-15 miesięcy

Champion – DIAMANTSJE, właściciel OHZ Lubiana Sp. z o.o.

Wicechampion – JUSTICE, właściciel OHZ Lubiana Sp. z o.o.

VI. jałówki 16-17 miesięcy

Champion – BOP, właściciel Zakład Do-

świadczalny Instytutu Zootechniki PIB Kołbacz Sp. z o.o.

Wicechampion – JUSTICE, właściciel OHZ Lubiana Sp. z o.o.

VII. jałówki 18-19 miesięcy

Champion – ASTRA, właściciel OHZ Lubiana Sp. z o.o.

Wicechampion – CINDY, właściciel OHZ Lubiana Sp. z o.o.

Komisja dokonała wyboru Superchampiona Wystawy – w grupie jałówek została nim ASTRA, właściciel OHZ Lubiana Sp. z o.o. ■

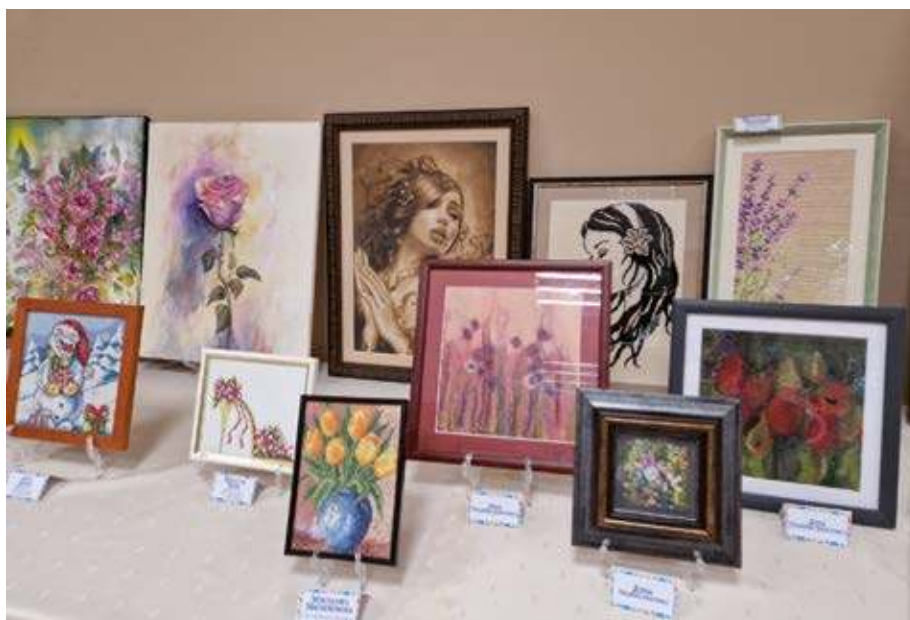
XVIII Międzynarodowa Wystawa Rękodzielnictwa

Już po raz osiemnasty Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach podczas Targów Rolnych AGRO POMERANIA gościł wszystkich sympatyków i miłośników rękodzieła artystycznego.

KATARZYNA KOZOROWSKA, ZODR w Barzkowicach

Ideą organizowanej wystawy jest prezentacja sztuki ludowej, rękodzieła i rzemiosła artystycznego oraz wspieranie i propagowanie tradycji rękodzieła w różnych dziedzinach sztuki, m.in. rzeźbiarstwa, malarstwa, plecionkarstwa, ceramiki i szkła, metaloplastyki, haftu, koronkarstwa czy też tkactwa. Jednocześnie wystawa jest niepowtarzalną okazją do promowania aktywności twórców ludowych i rękodzielników z regionu, ale także z zagranicy.

W wystawie uczestniczyły przedstawicielki z Kół Gospodyń Wiejskich, mieszkańcy obszarów wiejskich z województwa zachodniopomorskiego, osoby indywidualne, przedstawiciele Stowarzyszenia Bauernverband Uecker-Randow e.V. – Związek Rolników Uecker – Randow e.V. Pasewalk. Po raz pierwszy prace swoje prezentował Klub Ukraińskich Kobiet ze Stargardu. Podczas wystawy można było zobaczyć kilkaset prac 106 rękodzielników. ■

XX Zachodniopomorska Wystawa Hodowlana Koni

AGRO POMERANIA

BARZKOWICE 2024

Podczas Targów Zachodniopomorski Związek Hodowców Koni w Szczecinie poprowadził ocenę i nagradzanie koni na XX Zachodniopomorskiej Wystawie Hodowlanej Koni.

DOROTA BŁAŻEWICZ, PZDR w Kołobrzegu

Oceniane były, w skali od 1 do 10, takie elementy jak: typ, pokrój, stęp, kłus, kondycja, pielęgnacja i przygotowanie do wystawy. Oceny dokonywała komisja w składzie przewodniczący: Wojciech Ganowicz oraz członek komisji: Marzena Guz-Falińska.

Kategoria Ogiery Zimnokrwiste

1. Koń LIROY, hodowca i właściciel Paweł Zużewicz
2. Koń TALES DS., hodowca Dariusz Słowik, właściciel Andrzej Bassara
3. Koń AMOR, hodowca David Chrzanowski, właściciel Andrzej Bassara

Kategoria Klacze Zimnokrwiste

1. Klacz Bianka, hodowca Piotr Szwec-Nadworny, właściciel Wojciech Ryblewski
2. Klacz Białka, hodowca Grzegorz Socha, właściciel Adrian Maras
3. Klacz Begonia, hodowca Grzegorz Socha, właściciel Adrian Maras

Kategoria Klacze Szlachetne

1. Klacz CORVENA RED WINE, hodowca Małgorzata Siergiej, właściciel Adam Prajwocki
2. Klacz Nebraska, hodowca i właściciel SK Nowielice
3. Klacz Celica, hodowca i właściciel SK Nowielice

Kategoria Kuce i Konie Małe

1. Bazyl, hodowca Katarzyna Gołofit, właściciel Mieczysław Binaś
2. Hektaria, hodowca i właściciel Ireneusz Nowacki
3. Braveheart, hodowca i właściciel Anna Gronet-Przybylska

Puchar ZODR dla Najlepszego Hodowcy otrzymała Anna Gronet-Przybylska. Puchar ZODR i Tytuł Championa XX Zachodniopomorskiej Wystawy Hodowlanej otrzymał Ogier BAZYL należący do Mieczysława Binasia, wyhodowany przez Katarzynę Gołofit.

Amatorskie zawody w powożeniu

14 września odbyły się Amatorskie Zawody w Powożeniu o Nagrodę Wojewody Zachodniopomorskiego.

DOROTA BŁAŻEWICZ, PZDR w Kołobrzegu

W zawodach należało pokonać precyzyjnie zaprzęgiem jednokonnym plac z bramkami o ściśle określonych wymiarach. Oceniani były punkty karne za najechanie na przeszkody, wygląd zawodników oraz powozu. W zawodach wystartowało 11 zaprzęgów.

Laureaci

1. Piotr Metz
2. Adam Bassara
3. Wacław Półmis

Hobby Horse

AGRO POMERANIA

BARZKOWICE 2024

W sobotę 14 września odbył się konkur dla dzieci na koniach „na patyku”, czyli zawody Hobby Horse.

DOROTA BŁAŻEWICZ, PZDR w Kołobrzegu

Hobby Horse jest to koń-zabawka dla dzieci. Na drewnianym koniu osadzona jest pluszowa głowa konia, zwykle z wodzami, ogłowieciem i innym ekwipunkiem przypominającym ten używany przez jeźdźców, a dzieci jadą na koniu parkur z przeszkodami lub ujeżdżeniowy czworobok. Sport ten został wymyślony i spopularyzowany w Finlandii. Dziś Hobby Horse to już oficjalna i międzynarodowa nazwa dyscypliny sportowej, z poważnymi zawodami i przepisami.

Na naszym placu zawody zostały zorganizowane przez Lilianę Ziębę z Klubu Jeździeckiego z Tanowa, w trzech kategoriach wiekowych w skokach przez przeszkody, gdzie liczyła się jak najmniejsza liczba punktów karnych i czas przejazdu oraz w klasie na najwyższy skok zawodów, czyli tak zwana potęga skoku.

W najmłodszej kategorii wiekowej od 3 do 6 lat udział wzięło 3 dzieci, a najmłodszym zawodnikiem był jedyny chłopiec biorący udział w zawodach, 4-letni Kubuś Nowik na horsiku Bambik, który ostatecznie zajął III miejsce. Kategorię wiekową wygrała Marzenka Sawicz na horsiku Błyskawica, druga była Łucja Podfigurna na Duchu.

W drugiej kategorii wiekowej od 7 do 10 lat, gdzie wysokość przeszkód wynosiła od 45 do 50 cm, wzięło udział 10 dziewczynek. Najlepszy okazała się Wiktoria Rajch na horsiku Star, a drugi bezbłędny przejazd był zasługą Leny Sobieńskiej na horsiku Alex.

W trzeciej kategorii wiekowej od 11 do 18 lat, gdzie wysokość przeszkód wynosiła 60-70 cm startowało 7 dziewcząt. Najlepszy czas i bezbłędny przejazd miała Małgosia Danielczyk na horsiku FireFly, druga była Maja Wiśniewska na horsiku Karmen.

Czwarty, najbardziej emocjonujący konkurs była to potęga skoku. Do pokonania była jedna przeszkoda, podwyższana po każdym przejeździe zawodniczek. Jeśli zawodniczka przeskoczyła przeszkodę, mogła skakać kolejny raz podwyższoną przeszkodę. W konkursie

wzięło udział 8 dziewczynek. Publiczność podziwiała zwinność oraz możliwości skokowe zawodniczek z nieukrywaniem

zachwytem. Najwyższą przeszkodę – 110 cm – przeskoczyła Oliwia Szopiak na horsiku Tori.

Zawody jeździeckie

Niedziela 15 września była dniem zawodów jeździeckich.

DOROTA BŁAŻEWICZ, PZDR w Kołobrzegu

Organizatorem zawodów, wspólnie z ZODR, był Jeździecki Klub Sportowy REMI Żukowo. Sędzią głównym był Marek Chojnacki, drugim Karolina Mądry, a gospodarzem toru Rafał Borecki.

DEBIUTY

Pierwszym, dla wielu najciekawszym, konkursem były „Debiuty”. W tym konkursie dzieci i ich konie w przebraniach miały do pokonania plac z przeszkoda-

mi. W tym konkursie konie mogły być prowadzone przez swoich instruktorów. Najważniejszym kryterium oceny był ciekawy strój, w dalszej części istotne było pokonanie placu. W konkursie wzięło udział 8 dzieci.

Laureaci

1. Olivier Szydlik - Kaszmirka
2. Marian Kokoszka - Rummeniga
3. Małgosia Olejniczak - Dosia the Hell's

Przy okazji konkursu „Debiutów” odznaczono Najmłodszego Zawodnika – 6-letnią Iłę Królik – pucharem oraz nagrodą Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

KONKURS DLA KUCY 60 cm (miniLL KUCE)

Drugim konkursem rozgrywanym w Barzkowicach był konkurs miniLL dla kucy, w którym wysokość przeszkód sięgała 60 cm. W tym konkursie rywalizowało między sobą 8 par i było w sumie 9 przejazdów, jeden zakończony eliminacją, cztery pary przejechały parkur bezbłędnie.

Laureaci:

1. Wiktoria Chociej - Orchid' Highland Suprice
2. Dagmara Topór - Skrytek
3. Małgorzata Gnas - Small Boy

KONKURS KLASY miniLL 70 cm (z trafieniem w normę czasu)

Trzecim i najliczniej obstawionym konkursem było miniLL z wysokością prze-

szkód do 70 cm, w rywalizacji mogliśmy obserwować 28 przejazdów, w tym 22 przejazdy wzięte pod uwagę w wynikach konkursu, a 6 przejazdów było przejazdami treningowymi.

Laureaci:

1. Weronika Nowicka - Charlie Brown
2. Wiktoria Chociej - Orchid' Highland Suprice
3. Dagmara Topór - Mieniak

KONKURS KLASY LL 90 cm (z trafieniem w normę czasu)

Czwartym konkursem była klasa LL z trafieniem w normę czasu z wysokością przeszkód do 90 cm. W rywalizacji mo-

gliśmy obserwować 27 przejazdów, w tym 22 przejazdy wzięte pod uwagę w wynikach konkursu, a 5 przejazdów było przejazdami treningowymi.

Laureaci:

1. Dagmara Topór - Skrytek
2. Weronika Nowicka - Charlie Brown
3. Klaudia Śmigórska - Notmistrz PP

KONKURS KLASY L 100 cm (dwufazowy)

W piątym konkursie wzięło udział 12 par, z których po przejechaniu pierwszej części na „czysto”, 8 mogło wziąć udział w drugiej fazie konkursu.

Laureaci:

1. Natalia Akińcza - Diamantina

2. Maja Marchewa - Caris
3. Natalia Cegielska - Celestina

KONKURS KLASY L1 105 cm (zwykły z rozgrywką)

W szóstym konkursie mogliśmy podziwiać 8 par. Tylko jedna para przejechała parkur bez punktów karnych i została zwycięzcą najwyższego konkursu w dniu dzisiejszym.

Laureaci:

1. Katarzyna Kokowska - Oris
2. Łukasz Cieślak - Cardina
3. Angelika Koza - Largus

Konkurs Młodego Prezentera

AGRO POMERANIA

BARZKOWICE 2024

14 września w najbardziej uroczym konkursie udział wzięło 8 par dzieci z końmi.

DOROTA BŁAŻEWICZ, PZDR w Kołobrzegu

Dzieciaczki w wieku od 4 do 8 lat prezentowały konie w stępie i kłusie, miały do pokonania slalom kłusem, przeszkodę i zatrzymanie konia. Oceniana była prezentacja, ogólny wygląd, wykonywanie poleceń przez konia. Dla dzieci jest to doskonałe przygotowanie do roli hodowcy oraz do występów publicznych.

Laureaci:

1. Karolina Kościukiewicz
2. Iga Królik
3. Olivier Szydlik

Barzkowickie Dożynki

AGRO POMERANIA

BARZKOWICE 2024

15 września, podczas trzeciego dnia Targów, odbyły się w Barzkowicach obchody Święta Plonów. Towarzyszył im, zgodnie z wieloletnią targową tradycją, konkurs na „Najładniejszy wieniec dożynkowy”.

EWELINA PAWŁOWICZ, ZODR w Barzkowicach

Zgodnie z tradycją, dożynki odbywają się po zakończeniu żniw i są uroczystościami dziękczynnymi za zebrane plony. Ich głównym celem jest podziękowanie za plony oraz uczczenie trudu rolników i wspólnoty lokalnej.

W tym roku do Barzkowic przyjechali reprezentanci z 21 sołectw. Prezentowali wieńce dożynkowe wykonane w formie dowolnej i tradycyjnej. Wieńce oceniała komisja konkursowa w składzie: Iwona Karwowska – reprezentująca Muzeum Narodowe w Szczecinie, Dominik Wiktorowicz – Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Danuta Lebioda – Zachodniopomorska Izba Rolnicza, Izabela Świgoń – Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach.

Kategoria „Tradycyjny wieniec dożynkowy”

- I miejsce – sołectwo Zamęcin, gm. Choszczno
- II miejsce – sołectwo Dębogard, gm. Dygowo
- III miejsce – sołectwo Piaseczno, gm. Banie
- Wyróżnienie – sołectwo Dominikowo, gm. Drawno

Kategoria „Wieniec dożynkowy - forma dowolna”

- I miejsce – sołectwo Wiechowo, gm. Marianowo
- II miejsce – sołectwo Klasztorne, gm. Trzcińsko-Zdrój
- III miejsce – sołectwo Grabowo, gm. Stargard
- Wyróżnienie – sołectwo Połchowo, gm. Węgorzyno

W konkursie wzięły również udział sołectwa: Smoleń (gm. Choszczno), Piotrowice (gm. Dygowo), Różańsko (gm.

Dębno), Sulino (gm. Marianowo), Biały Zdrój (gm. Kalisz Pomorski), Rożnowo Nowogardzkie (gm. Maszewo), Golina (gm. Stargard), Bralin (gm. Kalisz Pomorski), Zwierzyn (gm. Choszczno), Jaglisko (gm. Bierzwnik), Gołańcz Pomorska I (gm. Trzebiatów), Poczernin (gm. Stargard), Tychowo (gm. Stargard).

Dziękujemy za pielęgnowanie i kontynuowanie dziedzictwa kulturowego w duchu wzajemnego zrozumienia oraz poczucia solidarności. ■

Sponsorzy konkursu: Wojewoda Zachodniopomorski, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa OT w Szczecinie, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Zachodniopomorski Oddział Regionalny w Szczecinie, firma BMW Bońkowszczy.

Znamy Mistrzów tegorocznej Agroligi na szczeblu wojewódzkim.

Kandydatów do nagród zgłaszają przedstawiciele instytucji rolniczych. Konkurs przebiega w dwóch etapach – wojewódzkim i krajowym – a jego celem jest wyłonienie Mistrzów Krajowych Agroligi w kategoriach „Rolnicy” i „Firma”. Na szczeblu wojewódzkim konkurs organizuje Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach Oddział w Koszalinie.

KATEGORIA „ROLNICY”

MISTRZ

**Rafał Włodarczyk
Jesionowo**

Gospodarstwo rolne Rafała Włodarczyka prowadzone jest od trzech pokoleń, a to najlepszy przykład silnej więzi z tradycją i polską ziemią, gdzie doświadczenie jest przekazywane z pokolenia na pokolenie. Obecnie ojciec gospodaruje wspólnie z synem Rafałem na powierzchni 110 ha użytków rolnych, uprawiając zboża. Z biegiem lat gospodarstwo rozwijało się zarówno pod względem infrastruktury, jak i technologii, dostosowując się do współczesnych wyzwań i potrzeb rynku. Inwestycje w nowe budynki, magazyny oraz coraz bardziej nowoczesny park maszynowy pozwalają panu Rafałowi na efektywniejszą produkcję roślinną

Pierwszy konkurs odbył się w 1993 r.

i lepsze zarządzanie zasobami. Takie gospodarstwa łączą w sobie tradycję z nowoczesnością, gwarantując stabilność i konkurencyjność na rynku rolnym.

W gospodarstwie uprawia się zboża, rzepak. Dominuje uprawa pszenicy i jęczmienia. W sezonie uzyskują 4,5 t/ha rzepaku, a pszenicy ozimej i jęczmienia ozimego aż 9 t/ha.

Gospodarstwo wyposażone jest w magazyny z warsztatem o pojemności powyżej 1000 m³, budynki gospodarcze o pow. 128 m². Wyposażenie gospodarstwa w sprzęt do uprawy i zbioru zabezpiecza podstawowe potrzeby.

WICEMISTRZ

Marek Majka
Recz

Od 2000 r. profil gospodarstwa Marka Majki to produkcja roślinna. Uprawiana jest tu pszenica ozima, pszenżyto ozime, rzepak ozimy, kukurydza na nasiona – w integrowanej produkcji roślinnej. Powierzchnia gospodarstwa wynosi 165 ha, w tym 27 ha jest wyłączona z produkcji pod panele fotowoltaiczne.

Średnia produkcja w sezonie wynosi 2,5 tys. ton. Zaplecze produkcyjne jest godne uwagi, rolnik latami inwestował w maszyny rolnicze i korzystał z programów (modernizacja gospodarstw rolnych).

technologie upraw, takie jak bezorkowa, tradycyjna, uproszczona, Strip-Till i Opti-Till. Powierzchnia upraw wynosi około 240 ha. Uprawiana jest pszenica ozima – głównie odmiany jakościowe, np. Euforia (próby polowe innych odmian, np. w 2022 r.: Moschus, LG Keramik, Findus). Uprawiany jest jęczmień ozimy (odmiany Melia, Titus). W każdym sezonie testowane są różne odmiany rzepaku ozimego i kukurydzy na ziarno. Przepr-

Takie przedsiębiorstwo, stale poszukujące optymalnych rozwiązań, wyróżnia się na tle tradycyjnych metod produkcji i dąży do zrównoważonego rozwoju, minimalizując ryzyko i maksymalizując plony oraz zyski w sposób świadomy i odpowiedzialny.

Farma Pomorska ma lata doświadczeń w stosowaniu rozwiązań dopasowując klasy bonitacyjne gleb. Przewagą uprawy bezorkowej polega na zwiększaniu biologicznej aktywności i żyzności gleb, ponadto dostarcza jej składników mineralnych i próchnicy.

Farma Pomorska uprawia rzepak w trzech technologiach: siew w ściernisko - siew bezpośredni, uprawa bezorkowa - nieuproszczona, uprawa bezorkowa - uproszczona Strip-Till. Testuje się tu nowatorską technologię z Anglii – pierwszą w województwie zachodniopomorskim.

KATEGORIA „FIRMY”

MISTRZ

Robert Majchrzak FARMA POMORSKA
Sp. z o.o.
Świerżno

Farma Pomorska prowadzi produkcję roślinną i testuje na swoich polach różne

wadzenie takich doświadczeń pozwala na efektywne zarządzanie zasobami gleby i dopasowanie metod upraw do jej specyficznych warunków. Równocześnie testowanie różnych odmian zbóż, takich jak Tadeus, Orinoko czy Melia, w celu dostosowania ich do lokalnych warunków klimatyczno-glebowych, świadczy o podejściu opartym na wiedzy i nauce.

Technologia Strip-Till to również ułożone zgodnie ze sztuką zmianowanie. Z zachowaniem liczby pól i struktury zasiewów czteropolowych (rzepak, zboża, bobowate/kukurydza, zboża) i trzyplonowych (rzepak, zboża, zboża) oraz płodozmiarów. Właściwe następstwo po sobie roślin pozwala na ograniczenia chorób i szkodników. Zasiewają również poplony (bobik z owsem i facelią).

W uprawach stosowana jest technologia mikrodawek w ochronie roślin. Racjonalne stosowanie tych środków wpływa na przestrzeganie zasad integrowanej ochrony roślin i zredukowanie kosztów produkcji, dobierając odpowiednie środki w minimalnym stężeniu, dające gwarancję maksymalnej skuteczności zabiegu przy najbardziej dogodnych warunkach aplikacji.

Farma posiada mapy zasobności gleb, planowania i aplikacji środków oraz nawożenia, który stanowi niezbędny element pozwalający na wykonywanie czynności w ramach rolnictwa precyzyjnego. Stosuje nawożenie precyzyjne azotu, fosforu i potasu.

Pan Robert, stosując zasady rolnictwa precyzyjnego, tworzy w gospodarstwie kompleksowy system technologii, który

dostosowuje się do zmiennych warunków na poszczególnych polach uprawnych.

WICEMISTRZ

Barbara i Mariusz Szubert
LEŚNY DWOREK WINNICA
Darłowo

LEŚNY DWOREK Mieści się zaledwie 5 km od morza. Z dala od turystycznego zgiełku, a wystarczająco blisko, by dotrzeć na plażę w ciągu kilku chwil. To pensjonat przyjazny dzieciom, w którym w ramach oferty oferowane są różnorakie usługi i atrakcje, np.: korty tenisowe, siłownia, basen czy staw do wędkowania.

AGRO POMERANIA

BARZKOWICE 2024

Cecylia Wojnik

Promujemy wartości olimpijskie

Rozmowa z Prezesem Zachodniopomorskiej Rady Olimpijskiej
STANISŁAWEM KOPCIEM

Od jak dawna pełni Pan funkcję Prezesa Zachodniopomorskiej Rady Olimpijskiej?

Ten rodzaj funkcji przejąłem dokładnie w kwietniu 2002 roku, czyli formalnie od 22 lat. Rok wcześniej byłem przy założeniu i rejestracji stowarzyszenia, bo to jest organizacja całkowicie społeczna jako wojewódzka agenda Polskiego Ko-

mitetu Olimpijskiego, działająca w oparciu o ustawę o stowarzyszeniach.

A czym się zajmuje Rada Olimpijska?

Jak już wspomniałem, Zachodniopomorska Rada Olimpijska działa jako wojewódzka agenda Polskiego Komitetu Olimpijskiego i ma tak naprawdę trzy główne cele do zrealizowania, oprócz

wielu innych. Przede wszystkim ma na celu promować wszystkie wartości olimpijskie. Poza tym ma promować Polski Ruch Olimpijski, który w tym roku obchodzi stulecie startu pierwszych Polaków na pierwszych nowożytnych igrzyskach olimpijskich – w roku 1924 w Paryżu, gdzie zdobyliśmy pierwsze dwa medale. Trzecim celem jest promocja polskich olimpijczyków, a w naszym wypadku zachodniopomorskich olimpijczyków. To są olimpijczycy, którzy wywodzą się stąd i stąd startowali na igrzyskach olimpijskich lub byli na igrzyskach olimpijskich z innych rejonów Polski. Do naszego województwa przybyli po igrzyskach olimpijskich, tu żyją, mieszkają i tu odchodzą do panteonu gwiazd polskiego sportu. Wreszcie, olimpijczycy tu urodzeni i stąd startujący, ale na igrzyskach olimpijskich reprezentowali inne kluby, co jest dziś naturalne, ponieważ ten, kto oferuje lepsze pieniądze przejmuje bardziej utalentowaną kadrę. To są te najważniejsze trzy główne cele. To wszystko powoduje, że głównym beneficjentem naszej działalności jest przede wszystkim młodzież z małych miejscowości.

Czy prócz tych trzech głównych funkcji są jeszcze inne, również ważne?

Tak, oczywiście, ponieważ po czwarte: Zachodniopomorska Rada Olimpijska sprawuje opiekę nad klubami olimpijskimi. Mamy ich w naszym województwie 14 zarejestrowanych. Sprawujemy także opiekę nad szkołami imienia polskich olimpijczyków. Aż 27 szkół w naszym województwie nosiło imię polskich olimpijczyków, niestety reforma likwidująca gimnazja spowodowała, że straciliśmy 7 szkół. Jednak wciąż działa 20 szkół imienia polskich olimpijczyków na terenie województwa zachodniopomorskiego. Naszą rolą jest, aby olimpijczycy z tymi szkołami byli bezpośrednio związani, byli małymi ambasadorami tych szkół na zewnątrz.

Ilu członków liczy Zachodniopomorska Rada Olimpijska?

W naszym rejestrze z tych trzech grup, o których powiedziałem, mamy 208 olimpijczyków i 48 paralimpijczyków. Chociaż oni mają swój Polski Komitet Paralimpijski, ale nie mają swojej Zachodniopomorskiej Rady Paralimpijskiej, więc zasilili nasze szeregi. W tym roku na igrzyskach olimpijskich było 11 zachodniopomorskich zawodników i 7 na paralimpiadzie. Paralimpijczycy przywieźli 4 medale, czego nie udało się osiągnąć naszym olimpijczykom. Wśród tych 208 olimpijczyków, niestety 34 już odeszło do panteonu gwiazd polskiego sportu, między innymi niedawno odszedł pan Józef Szmidt, wybitny polski lekkoatleta, trzykrotny olimpijczyk, dwukrotny złoty medalista, który w końcówce swojego życia hodował kozy w nieodległym Zagoździe koło Drawska Pomorskiego.

Czy w przypadku, gdy odchodzi jeden z zachodniopomorskich olimpijczyków jest także żegnany przez Radę Olimpijską?

To też jest nasza rola, aby zorganizować ten pogrzeb, stworzyć odpowiednią tabliczkę upamiętniającą. Ci nieobecni już dzisiaj olimpijczycy mają swój piękny pomnik na cmentarzu centralnym w Szczecinie jednym z nielicznych w Polsce, gdzie każdy olimpijczyk, który odszedł, ma swoją płytę. Jest to nasz

wkład. Co roku organizujemy wojewódzkie uroczystości olimpijczyka. Każdego roku te uroczystości odbywają się w innym miejscu. W tym roku odbyły się w powiecie łobeskim, w przyszłym planujemy zorganizować je w Dębnie. To ma również służyć promocji sportu tego rejonu i tamtych olimpijczyków. Często bywa tak, że wójt danej gminy nie wie, że w jego obrębie taki człowiek istnieje. W województwie mieszka 98 olimpijczyków przyjeżdżających na różne uroczystości. Wszystko, co robimy, robimy całkowicie społecznie, bo nam się po prostu chce.

Ale trzeba tu wspomnieć, że oprócz roli prezesa zachodniopomorskiej Rady Olimpijskiej pełnił Pan także inne funkcje?

Tak się złożyło, że miałem tę trudną, ale jednak dużą przyjemność być posłem Rzeczypospolitej trzy kadencje. Wszystkie trzy pełne kadencje, czyli 12 lat, to była również Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Przez jedną kadencję byłem również wiceprzewodniczącym tej Komisji. W tym przedziale czasu zdarzyło mi się uczestniczyć w procesie legislacyjnym przynajmniej kilkunastu ustaw związanych z rolnictwem lub jego instytucjami przodującymi w tym rolnictwie. Dokładnie 22 października 2004 r. doprowadziłem do szczęśliwego końca uchwalenie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego, w oparciu o którą

wszystkie ośrodki doradztwa rolniczego funkcjonują do dzisiaj. To ośrodki doradztwa rolniczego są wciąż głównymi realizatorami polityki rolnej państwa w danym obszarze i dla swoich odbiorców. Miałem swój udział w utworzeniu ustawy o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w tym roku będzie 30 lat, kiedy ona powstała. Jestem także twórcą ustawy o Izbach Rolniczych.

Czy chciałby Pan coś jeszcze dodać?

Tak, chciałbym podkreślić, że od 1972 roku jestem związany z Barzkowicami. Chciałbym życzyć pracownikom Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, żeby wam się chciało chcieć. Aby to, co robicie dawało wam satysfakcję, bo innym jest najzwyczajniej w świecie potrzebne, a często niezbędne, aby tę naszą specyficzną zachodniopomorską wieś z tymi innymi typami gospodarstw obsłużyć. Tym bardziej, że co chwila zmieniające się przepisy unijne powodują to, że jest to podstawowe źródło przekazu informacji dla osób, które ich potrzebują na co dzień. Jako wieloletni dyrektor Zespołu Szkół Mechanizacji Rolnictwa w Stargardzie boleję nad tym, że szkoły rolnicze naszego województwa już nie prezentują na Targach Rolnych AGRO POMERANIA w Barzkowicach swojego dorobku. Może by warto do tego wrócić.

Dziękuję za rozmowę.

Integrowana produkcja

W dniach 28-29 sierpnia ZODR Oddział w Koszalinie zorganizował kolejne szkolenie z „Integrowanej produkcji roślin”. W szkoleniu brali udział lokalni rolnicy, którzy dodatkowo zapewнили niezbędny sprzęt w postaci opryskiwacza i ciągnika, za który bardzo dziękujemy. Szkolenie było merytoryczne i bogate w treści, co zostało docenione przez pracowników WIORiN Koszalin, którzy gościli kontrolnie na szkoleniu.

Cieszymy się, że kolejna grupa użyskała zaświadczenia ukończenia szkolenia, a my pomyślnie przeszliśmy kontrolę. Dziękujemy wszystkim uczestnikom, prowadzącym i kontrolującym i życzymy sukcesów w integrowanej produkcji. Zapraszamy na kolejne szkolenia!

MARZENA BUCZYŃSKA-BRODA, ZODR Oddział w Koszalinie

Szklarniowy sezon papryki

10 września na terenie warsztatów szkolnych Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Szczecinie odbyło się spotkanie robocze związane z Dniem otwartym papryki 2024.

DOROTA TOLKO, PZDR w Szczecinie

Ocenie porównawczej kolekcji podlegały odmiany papryk szczepionych i nieszczepionych uprawianych pod osłonami. Prezentację odmian papryki oraz omówienie procesu produkcji przedstawili Andrzej Fidos - kierownik warsztatów szkolnych ZSCKR oraz Dariusz Kacprzak – przedstawiciel PNOŚ Ożarów Mazowiec-

ki. Podczas spotkania omówione zostały problemy z chorobami odległowymi, chorobami wirusowymi oraz zastosowane środki prewencji – i jak to wpłynęło na tempo wzrostu, wielkość plonowania w odniesieniu do poszczególnych odmian. ■

Wszystko o QMP i QAFP

Pod koniec sierpnia w Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie odbyły się „Warsztaty dla doradców nt. systemów QMP i QAFP”.

DOROTA BŁĄŻEWICZ, PZDR w Kołobrzegu

Systemy QAFP i QMP są ciekawym rozwiązaniem dla producentów wieprzowiny, drobiu oraz wołowiny dla rolnika. Zysk płynący z tego certyfikatu to bezpieczeństwo, że mięso zostało sprzedane w jakości premium, że stado rolnika jest rozpoznawalne i klient wie, że w okresie utrzymywania stada zwierzęta miały spełnione założenia minimum dobrostanowe, że zwiększoną powierzchnią bytową o 20%. Wiadomo czym zwierzęta są karmione, skąd pochodzą pasze oraz że

ilość antybiotyków w życiu zwierząt była mocno kontrolowana i żadne zwierzę nie trafiło do rzeźni po podaniu antybiotyków, bez okresu koniecznej karencji.

Organizatorem spotkania byli Administratorzy Systemów QMP i QAFP. Zaproszeni byli również przedstawiciele jednostek certyfikujących uprawnieni do wystawiania certyfikatów QMP i QAFP oraz doradcy zainteresowani wdrożeniem na swoim terenie tego typu rozwiązań. Doradcy mogli zapoznać się z całym procesem wejścia do systemu, przygotowaniem gospodarstwa do sprostania wymogom, kalkulacjami dostępnymi na stronie ww.qmp.pl (aby odpowiedzieć rolnikom, jak i czy im się to opłaca finansowo), formularzami jednostek certyfikujących, oraz informacjami jak wygląda audyt jednostek.

Każda ze stron dostała ciekawe informacje zwrotne i chyba każdy wyjeżdżał z przeświadczeniem, że dobrze by było tworzyć wspólnie rynek mięsny jakości premium, z korzyściami dla rolników, klientów oraz zwierząt. ■

Nasze Kulinarne Dziedzictwo - Smaki Regionów

Finale regionalny XXIII edycji konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo - Smaki Regionów” odbył się 31 sierpnia w Przelewicach.

KATARZYNA KOZOROWSKA, ZODR w Barzkowicach

Organizatorem konkursu na szczeblu centralnym była Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego w partnerstwie ze Związkiem Województw RP. Organizatorami konkursu na szczeblu regionalnym był Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego oraz Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach.

Po dokonaniu oceny i degustacji zaprezentowanych produktów komisja konkursowa w składzie: Grażyna Kurpińska – przewodnicząca komisji, Pełnomocnik Zarządu Polskiej Izby Produktu Regionalnego i Lokalnego oraz członkowie: Paweł Ochman – współpracownik Polskiej Izby Produktu Regionalnego i Lokalnego, bloger, autor książek kulinarnych; Iwona Karwowska – Kustosz – Kierownik Działu Etnografii Pomorza Muzeum Narodowego w Szczecinie; Marcin Matusiak – p.o. Dyrektora Rolnictwa i Rybactwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego oraz Małgorzata Piotrowska – Zastępca Dyrektora Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, przyznała nagrody i wyróżnienia.

Kategoria produkty regionalne pochodzenia zwierzęcego

Podkategoria: produkty i przetwory mięsne

I nagroda: Szynka Pradziada – Helena Floczak, Masar Sp. z o.o.

Wyróżnienie: Pasztet z dziczyzny – Marta Kaczor, KGW w Strzeżewie

Podkategoria: produkty i przetwory z ryb

Wyróżnienie: Ryby wędzone ze Starego Młyna nad Tywą – Tomasz Różak, Stary Młyn nad Tywą

Podkategoria: miody

I nagroda: Miód drahimski wrzosowy – Konrad Fajarski, Miody Fajarskich

I nagroda: Miód wytłaczany z odsklepin – Grzegorz Fajarski, Pasieka Fajarskich

Wyróżnienia:

Miód wrzosowy – Łukasz Kołosowski, Miody Puszczy Barlineckiej Kołosowscy

Kategoria produkty i przetwory pochodzenia roślinnego

Podkategoria: przetwory owocowe

I nagroda: Dżem z czerwonej porzeczki – Jolanta Lipińska

Podkategoria: przetwory warzywne

I nagroda: Konfitura cebulowa zachodniopomorska – Witold Miśtak

Podkategoria: produkty zbożowe

I nagroda: Kołacz woliński – Katarzyna Borko-Bukała, Manufaktura na Trygława

Podkategoria: wyroby cukiernicze

I nagroda: Szarlotka wolińska – Krystyna Choroszkiewicz, Stowarzyszenie Sołtysów Ziemi Wolińskiej

Wyróżnienia:

Konfitura wiśniowa z płatkami róży – Bożena Jaszczowska, Gospodarstwo Ekologiczne „SEDI-NA”

Sernik gotowany – Anna Frymus, KGW „Włodzisławianki”

Kategoria napoje regionalne

Podkategoria: napoje bezalkoholowe

I nagroda: Podpiwek z Wyspy Wolin – Marzena Szulińska, KGW Dargobądz

Podkategoria: napoje alkoholowe

I nagroda: Nalewka z czarnej porzeczki – Melania Prokopiak

Wyróżnienia:

Syrop z mięty – Iwona Budzińska, Towarzystwo Przyjaciół Karska i Okolic

Nalewka z białej i czerwonej porzeczki – Ewa Czerwińska

Kategoria Inne produkty regionalne

I nagroda: Pierogi z wędzonym linem – Jolanta Stańczyk

Wyróżnienia:

Pierogi z fasolą i ziemniakami – Maria Rożuk, KGW w Cieszystawiu „Żabki”

Nominacje do nagrody „Perła 2024”

Ponadto komisja konkursowa nominowała do nagrody „Perła 2024” następujące produkty:

1. Szynka wędzona wieprzowa – Alicja i Jan Springer
2. Dargobądzki paprykarz – KGW Dargobądz, Marzena Szulińska
3. Miód gryczany – Miody Puszczy Barlineckiej, Maria i Jan Kołosowscy
4. Chleb dębnowski – Aneta i Stanisław Dobropolscy
5. Piwa półczyńskie – Browar Półczyn Zdrój Sp. z o.o.

Zwycięzcom gratulujemy!

Fot. Ewelina Pawłowicz, Weronika Rybijn.

Warsztaty w Moczyłach

11 września w świetlicy wiejskiej w Moczyłach, przy współpracy KGW, odbyło się spotkanie dotyczące zastosowania ziół w produktach kosmetycznych „Ziołowe inspiracje”.

JUSTYNA POPARDOWSKA, PZDR w Szczecinie

Po części teoretycznej, w której omawiano zastosowanie ziół, odbyły się warsztaty, podczas których uczestniczki mogły samodzielnie wykonać maceraty ziołowe, kremy, peelingi antycellulitowe, nawilżające oraz odświeżające. Warsztaty zakończyły się tworzeniem pachnących kul do kąpeli oraz woreczków ziołowych. Zajęcia te przypadły do serca wszystkim paniom, które stworzyły swoje małe SPA, jednocześnie poznając nowe możliwości zarobkowania i wykorzystując potencjał ziół. Głównymi bohaterami warsztatów byli: wrotycz, mięta, pokrzywa, szalwia, rumianek, krwawnik, nagietek, melisa, siemię lniane, skrzyp, lawenda itd. ■

Technologie przyjazne środowisku i przeciwdziałające zmianom klimatu

Pod koniec sierpnia odbył się wyjazd studyjny do gospodarstw demonstracyjnych należących do Krajowej Sieci Gospodarstw Demonstracyjnych w województwie zachodniopomorskim.

MAŁGORZATA JĘDRZEJEK, PZDR w Pyrzycach

Uczestnikami wyjazdu „Technologie przyjazne środowisku i przeciwdziałające zmianom klimatu” byli doradcy i rolnicy z różnych stron Polski. Grupie towarzyszyła Małgorzata Piotrowska, zastępca dyrektora ZODR w Barzkowicach. Doboru gospodarstw dokonała koordynator Sieci z Zachodniopomorskiego ODR w Barzkowicach Małgorzata Jędrzejek. Finansowanie wyjazdu zostało zapewnione przez CDR w Brwinowie w ramach operacji własnych SIR.

Magiczny Zakątek w Tarnówku
Pierwszym gospodarstwem, które odwiedziła grupa był Magiczny Zakątek w Tarnówku. Jest to gospodarstwo Wiolety i Łukasza Sikorów. W pięknie położo-

nej miejscowości, niedaleko Szczecina, uczestnicy mogli podziwiać szczęśliwe i zadbane zwierzęta, m.in: alpaki, osły, kuce, krowy, kozy, barany, pawie, wieńcówki, kury, kaczki. Gospodarstwo posiada również ofertę agroturystyczną: noclegi w 120-metrowym apartamencie z balią opalaną drewnem i przepięknym widokiem na pola i lasy. Pani Wioleta prowadzi również animaloterapię dla dzieci i dorosłych. Jest osobą, która ma dużo pomysłów oraz bardzo wiele chęci i możliwości, aby upiększać życie osobom, które chciałyby skorzystać z jej oferty. Prowadzi produkcję ekologiczną warzyw i owoców oraz wyrobów mleczarskich. Gospodarstwo jest przykładem jak na niewielkim 2,5-hektarowym areale z dobrym pomysłem można odnieść sukces.

Gospodarstwo Bogumiły i Alfreda Smolczyńskich

Następnego dnia grupa odwiedziła gospodarstwo państwa Bogumiły i Alfreda Smolczyńskich. Pan Alfred gospodaruje na 620 ha, z czego około 400 ha dzierżawi od Wolińskiego Parku Narodowego.

Uczestnicy, płynąc katamaranem, mieli przyjemność odwiedzić wyspy pana Alfreda, na których prowadzony jest kwaterowy wypas bydła mlecznego. Ten sposób użytkowania sprzyja utrzymaniu tamtejszych siedlisk przyrodniczych. W przepięknych okolicznościach przyrody grupa podziwiała otaczającą naturę, zadbane wyspy Wolińskiego Parku Narodowego, obszary specjalnej ochrony ptaków „Delta Świny”. Na terenie gospodarstwa grupa miała okazję obserwować tereny gniazdowania wodniczki – niezwykle rzadko występującego już gatunku ptaków. Warto zauważyć, że około 25 procent całej światowej populacji wodniczki żyje w Polsce. Podstawowym kierunkiem działalności w gospodarstwie pana Alfreda jest produkcja trzciny na pokrycia dachowe.

Juchowo Farm

Kolejnym punktem wyjazdu była wizyta w Juchowo Farm – Fundacji im. Stanisława Karłowskiego (Stanisław Karłowski, 1879-1939, senator w okresie międzywojennym, od 1931 r. pionier rolnictwa biodynamicznego w Polsce), które ma swoją siedzibę w Juchowie koło Szczec-

cinika. Gospodarstwo to cechuje rolnictwo biodynamiczne i ekologiczne. Hodowla krów prowadzona jest tu zgodnie z zasadami dobrostanu i stanowi podstawę biodynamicznej produkcji rolnej. W gospodarstwie prowadzona jest hodowla 360 krów mlecznych 3 ras: Holsztyńsko-Fryzyjska (HF), Brown Swiss (BS) i polska czerwona.

Na uwagę zasługuje też prowadzony od 2018 roku Zakład Aktywności Zawodowej, który zatrudnia osoby niepełnosprawne (51 osób). Działalność rolnicza Zakładu obejmuje uprawę ziół leczniczych, przyprawowych i krzewów owocowych. Ogród prowadzony jest zgodnie z kalendarzem biodynamicznym.

Gospodarstwo Patrycji i Łukasza Leśniewskich

Ostatnim gospodarstwem, które odwiedziła grupa, było położone w powiecie pyrzyckim gospodarstwo Patrycji i Łukasza Leśniewskich. Tutaj niezwykle ciekawym doświadczeniem było poznanie tajników rolnictwa precyzyjnego. Jest to bardzo nowoczesne gospodarstwo, z imponującym parkiem maszyn, które posiada wzorcowe pomieszczenie dla środków ochrony roślin. Do sukcesów gospodarzy należy wicemistrzostwo w Agrolidze w 2022 roku oraz zaszczytne drugie miejsce w konkursie Bezpieczne Gospodarstwo Rolne w 2023 roku. Pan Łukasz w przekonujący sposób wyjaśnił korzyści z zastosowania rolnictwa precyzyjnego, dające duże oszczędności w zużyciu środków do produkcji rolnej. Gospodarstwo posiada Certyfikat Global Gap – międzynarodowy znak poświadczający wysoką jakość produktów, stosuje technologie przyjazne środowisku – m.in. uprawy bezorkowe oraz produkcję integrowaną.

Wyjazd studyjny w województwie zachodniopomorskim był bardzo udany. Uczestnikom zostały przedstawione gospodarstwa o bardzo zróżnicowanej strukturze, od małych po wielkotorwarowe. Pokazano, że bez względu na areal oraz kierunek produkcji można odnieść sukces, liczy się pomysł, zaangażowanie, miłość do natury i tego, co nam daje ziemia. Każde z tych gospodarstw przyjęło grupę bardzo życzliwie oraz posiadało doskonałe warunki do przyjęcia grup szkoleniowych. ■

DOBRZYCA

14 września odbyły się Dożynki w Dobrzycy.

Hucznie i wesoło uczczono zakończenie sezonu żniwnego i podziękowano za obfite plony. Nawet pogoda nie ośmieliła się zepsuć tego święta rolnikom. Oczywiście przy takiej okazji nie mogło zabraknąć stoisk informacyjnych instytucji związanych z rolnictwem. W tym roku ZODR Oddział ZODR w Koszalinie skorzystał z uprzejmości i gościł na wspólnym stoisku z KOWR.

Uroczystość rozpoczęła się Mszą Świętą. Następnie uczestnicy wzięli udział

w tradycyjnym korowodzie dożynkowym, który wyruszył spod kościoła i przemarszerował na pobliskie boisko sportowe. W korowodzie uczestniczyli zaproszeni goście, mieszkańcy, lokalne grupy i przedstawiciele sołectw powiatu koszalińskiego. Część uczestników ubrana była w przepiękne tradycyjne stroje ludowe, co nadało pochodowi wyjątkowy charakter.

Na boisku nastąpiło oficjalne otwarcie dożynek. Na scenie wystąpili przedstawiciele władz gminy, po czym wszyscy rozeszli się do pięknie i z ogromną inwencją twórczą przygotowanych stanowisk, gdzie mogli skosztować pysznych regionalnych przysmaków.

Organizatorzy przygotowali bogaty program artystyczny: występy kapel

i lokalnych artystów, w tym chóru Dominanta, a także zespołów reprezentujących gminy powiatu koszalińskiego. Wieczorem na scenie wystąpili znani artyści – Marek Malita i Marek Torzewski – znany i ceniony tenor scen operowych. Przez cały dzień na terenie imprezy można było oglądać wystawy, nie brakowało również atrakcji dla dzieci.

W trakcie dożynek organizatorzy przeprowadzili liczne konkursy, w tym na najpiękniejszy powiatowy wieniec dożynkowy oraz najładniejsze stoisko. Na zakończenie wieczoru odbyła się wielka loteria fantowa oraz zabawa taneczna z DJ-em.

RZECZYCA WIELKA

7 września odbyły się dożynki w Rzeczycy Wielkiej.

Dożynki rozpoczęły się tradycyjną mszą świętą, która zgromadziła mieszkańców i rolników z okolicznych miejscowości. Po mszy odbyła się symboliczna ceremonia przekazania chleba przez starostów dożynkowych na ręce wójta, co było wyrazem wdzięczności za zakończone zbiory.

Na wspólnym stoisku KOWR i ZODR rolnicy mogli uzyskać porady z zakresu nowoczesnych technologii rolniczych, wsparcia w pozyskiwaniu funduszy unijnych oraz aktualnych przepisów dotyczących rolnictwa. Wielu rolników było zainteresowanych tematami związanymi z ekologiczną uprawą, nowymi możliwościami dotacji oraz integrowaną ochroną roślin.

Oprócz działań doradczych, dożynki oferowały wiele atrakcji – były barwne

występy zespołów ludowych, a także konkurs na najpiękniejszy wieniec dożynkowy. Liczne stoiska z regionalnymi produktami oraz atrakcje dla dzieci tworzyły wyjątkową, rodzinną atmosferę.

Wieczorna część imprezy zakończyła się koncertem oraz zabawą taneczną, co pozwoliło mieszkańcom i gościom świętować zakończenie udanych żniw w radosnej atmosferze.

STEKLNO

Dożynki Gminne Gminy Gryfino odbyły się 31 sierpnia w miejscowości Steklno.

JAROSŁAW KURZYDLAK, PZDR w Gryfinie

Podczas imprezy uroczyste otwarta została nowo wybudowana świetlica wiejska. W dożynkach wzięły udział KGW oraz okoliczne firmy, Nadleśnictwo Gryfino, PUK Gryfino, KRUS Chojna oraz

rękodzielnicy. Nie zabrakło dodatkowych atrakcji – przygotowano warsztaty artystyczne dla dzieci i dorosłych, dmuchańce dla dzieci, stoiska gastronomiczne.

DOŻYNKI
2024

ŁĘGI

31 sierpnia odbyło się Gminno-Parafialne Święto Plonów-Dożynki 2024 w Łęgach.

HELENA LECH, PZDR w Świdwinie

Starostami dożynek byli Jarosław Lendas - rolnik i sołtys sołectwa Sucha, reprezentujący gospodarstwo zajmujące się produkcją mleka oraz Joanna Balcerzak - sołtys Redła, reprezentująca gospodarstwo zajmujące się towarową produkcją roślinną. Tradycją dożynek jest coroczny Konkurs wieńców dożynkowych. Zwyciężył wieniec z sołectwa Redła, a równorzędnie wieniec z Łęg, Suchejej i Lipna.

Na dożynkach zaprezentowały się Koła Gospodyń Wiejskich z ciekawym wystrojem pawilonów i bardzo smacznym poczęstunkiem. Coraz prężniejsze działania KGW to ich kreatywność i umiejętność sięgania po pomoc z ARiMR. Niewątpliwą atrakcją była wystawa sprzętu retro oraz pokaz pracy starej młocarni Warmianka, które nawiązały do historii i wzbudziły mnóstwo wspomnień wśród uczestników wydarzenia.

ZODR Barzkowice PZDR Świdwin i ARiMR Biuro Powiatowe ARiMR w Świdwinie przygotowały wspólne stoisko informacyjno-promocyjne, które cieszyło się dużym zainteresowaniem odwiedzających, zarówno ze względu na tematykę, jak i formę prezentacji.

CEDYNIA

7 września odbyły się organizowane przez Cedyński Ośrodek Kultury i Sportu oraz Miasto i Gminę Cedynia Dożynki Gminne.

URSZULA KARWAN, PZDR Gryfino zs. w Baniach

Wydarzenie rozpoczęło się od uroczystej plenerowej Mszy Świętej dziękczynnej za tegoroczne plony. Po mszy odbył się tradycyjny obrzęd dożynkowy, prowadzony przez Zespół Pieśni i Tańca Szczecinianie. Następnie na scenie amfiteatru zebranych gości powitała Dyrektor CO-KiS, a Burmistrz Cedyni Piotr Główniak wspólnie ze Starostami Dożynek trady-

cyjnie dzielili się chlebem ze wszystkimi zgromadzonymi w amfiteatrze gośćmi. Nie zabrakło dożynkowych przyśpiewek, konkursów, występów najmłodszych mieszkańców Gminy oraz pokazu maszyn rolniczych.

ŚWIĄTKI

Dożynki Powiatowe w Świątkach odbyły się 9 września.

Zgodnie z tradycją, uroczystość zaczęła się od Mszy Świętej. Po Mszy odbył się korowód dożynkowy. Podczas Świąt Plonów rolnicy i mieszkańcy powiatu szczecińskiego mogli podziwiać pracę lokalnych rzemieślników i rękodzielników, odwiedzać stoiska kół gospodyń wiejskich, stowarzyszeń i kół łowieckich, na których były przygotowane tradycyjne potrawy i wyroby. Równie dużym zainteresowaniem cieszyły się stoiska PZDR ZODR w Szczecinku, KRUS, KOWR, ARiMR i WIORiN, na których odbywały się rozmaite konkursy. Młodszy, jak i starsi, mogli wypróbować swoich sił w konkursie dojenia krowy. Dużym zainteresowaniem cieszył się konkurs zorganizowany przez Zachodniopomorską Izbę Rolniczą - Rzut obręczą.

W trakcie uroczystości wyłoniono zwycięzców konkursów: Konkurs Wieńców Dożynkowych, Najciekawszy Witacz, Totem Dożynkowy, Najładniejsza prezentacja artystyczna gmin Powiatu Szczecińskiego. Podczas części artystycznej można było podziwiać występy wokalne, taneczne i sportowe. Dzieci mogły skorzystać z darmowych przejażdżek na kucyku, z warsztatów robienia bransoletek i wielu innych atrakcji. Atrakcją wieczoru, która zamykała program dożynkowy, był koncert lokalnego zespołu „Grupy Kris Talisman”.

BOBOLICE

7 września odbyły się Dożynki Gminne w Bobolicach, organizowane przez Burmistrza Bobolic oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury.

DOMINIK WĘGRZYNEK, ZODR Oddział w Koszalinie

Wydarzenie było okazją do wspólnego świętowania zakończenia sezonu żniwnego oraz podziękowania za tegoroczne plony. Podczas imprezy ZODR Oddział w Koszalinie zaprezentował bogatą ofertę skierowaną do rolników i mieszkańców wsi, oferując fachowe porady. Eksperti z ZODR chętnie udzielali informacji o dostępnych dotacjach, innowacyjnych rozwiązaniach w rolnictwie oraz możliwościach współpracy z instytucjami innymi.

Uroczystości rozpoczęły się dożynkową mszą świętą, podczas której dziękowano za zebrane plony. Następnie odbył się Ceremoniał Dożynkowy, podczas którego wręczono odznaki i wyróżnienia dla zasłużonych rolników. Szczególnym momentem były prezentacje inicjatyw, takich jak „Bobolickie Łany” oraz wyróżnienie „Aktywna Kobieta Wiejska Gminy Bobolice 2024”. Dziękowano również starostom dożynek, którzy odgrywali symboliczną rolę gospodarzy tegorocznych uroczystości.

Po części oficjalnej rozpoczęły się występy zespołów ludowych „Ziemia Bobolicka” i „Kaliny”, które przyciągnęły licznych widzów swoją muzyką i tańcami. Następnie odbyły się Potyczki Sołeckie – konkurencje i zabawy między przedstawicielami sołectw, które dostarczyły sporo pozytywnych emocji i uśmiechów. Kolejna godzina upłynęła na występach zespołów „Florianki” i „BOBO FOLK”, które wprowadziły uczestników w klimaty ludowej zabawy. Po zakończeniu koncertów nastąpiło ogłoszenie wyników w konkursach na Najładniejsze Stoisko Dożynkowe i Najpiękniejszy Wieniec Dożynkowy. Wieczór umiliła muzyka i dalsze atrakcje, w tym występy Izabelli Miroty, Bogdana Trojnaka oraz DJ-a MIKEE, który zapewnił doskonałą atmosferę do późnych godzin nocnych.

Na uczestników czekały także dodatkowe atrakcje, m.in.: strefa relaksu, stoiska z lokalnymi produktami, pokaz maszyn rolniczych, warsztaty rękodzieła. Całość uzupełniała bogata oferta

DOŻYNKI
2024

gastronomiczna, dzięki której można było spróbować lokalnych tradycyjnych potraw. Nie zabrakło także atrakcji dla dzieci, w tym dmuchanych zamków, malowania twarzy i animacji prowadzonych przez profesjonalnych animatorów. Rodziny mogły spędzać czas na świeżym powietrzu, korzystając z pięknej, słonecznej pogody.

Tegoroczne dożynki w Bobolicach były doskonałą okazją do wspólnego świętowania, pielęgnowania tradycji oraz zacieśniania więzi społecznych. Zaangażowanie organizatorów, twórców oraz uczestników po raz kolejny udowodniło, że to wydarzenie jest nie tylko hołdem dla pracy rolników, ale również świętem jedności lokalnej społeczności.

BIESIEKIERZ

7 września odbyły się Dożynki Gminne w Biesiekierzu.

Rolnicze święto rozpoczęło się polową mszą świętą, podczas której zostały wyświęcone dożynkowe wieńce oraz chleby. Po mszy korowód dożynkowy, na czele ze starostami dożynek, przeszedł przez wszystkie stoiska. Na uczestników imprezy czekały rozstawione namioty lokalnych stowarzyszeń, instytucji (w tym KOWR i ZODR), kół gospodyń wiejskich oraz stoisk gastronomicznych. Artystycznym zakończeniem ceremoniału były występy zespołów ludowych.

DOŻYNKI
2024

MARCELIN

31 sierpnia odbyły się Dożynki Gminne w Marcecinie.

Uroczystość rozpoczęła się Mszą Świętą dziękczynną. Po mszy staroście dożynek podzielili się chlebem z przybyłymi gośćmi. Podczas Święta Plonów komisje konkursowe wyłoniły zwycięzców w konkursach na najładniejszy wieńiec dożynkowy, najładniejsze stoisko oraz najsmaczniejszy napój regionalny. Pierwsze miejsce w kategorii „Najładniejszy wieńiec dożynkowy” zdobyło

Stowarzyszenie Kobiet Wilcze Łaski, w konkursie na najładniejsze stoisko triumfował Środowiskowy Dom Samopomocy w Turowie z filią w Gwdzie Wielkiej, natomiast Stowarzyszenie Aktywnych Wierchowo wygrało w kategorii na najsmaczniejszy napój regionalny.

Wszyscy obecni mogli skosztować pysznych, regionalnych potraw przygotowanych przez KGW i stowarzyszenia. Można też było podziwiać pracę lokalnych rzemieślników i rękodzielników. W części artystycznej można było podziwiać taniec i śpiew lokalnych zespołów.

Dni Grzmiącej

24 sierpnia odbyły się Dni Grzmiącej, które były okazją do zabawy, integracji, rywalizacji sołectw oraz zapoznania się z tradycyjnymi potrawami regionu.

ANDRZEJ GRABUŚIŃSKI, PZDR w Szczecinku

Mieszkańcy rywalizowali – jako sołectwa – w konkursie „Najciekawsze Stoisko Sołectwieckie”, kulinarnie – na najlepszą potrawę z karkówki oraz na najlepszą nalewkę owocową własnej receptury. Był też konkurs dla rolników z wiedzy o BHP.

W ramach Dni Grzmiącej odbył się również „Turniej Sołectw”, w którym rywalizowano w takich konkurencjach jak wyścigi rydwanów, toczenie opony czy kręcenie hula hop. W tej rywalizacji zwyciężyło sołectwo Gdaniec, wyprzedzając Przystawy i Radomyśl.

Najmłodszy mieszkańcy gminy mieli okazję do zabawy zarówno w dmuchanych zamkach czy też piana party, ale także do rywalizacji młodych strażaków w konkurencjach sprawnościowych.

Dni Grzmiącej zakończyły się zabawą taneczną, podczas której występowali Roman Makowski gwiazda 5. edycji „The Voice Senior”, zespół Boogie Show oraz DJ TOM4SOW.

Zastosowanie dronów w rolnictwie

Jednym z przykładów wkraczania nowych technologii do branży rolniczej jest zastosowanie dronów. Już w niedalekiej przyszłości te bezałogowe statki powietrzne mogą stać się niezastąpionym elementem w rękach rolnika, który chce prowadzić gospodarstwo w sposób bardziej efektywny. W czym i w jaki sposób drony mogą pomóc rolnikowi?

MIROSŁAW RAJCYK, PZDR w Choszczynie

Opryski

Wykorzystywanie dronów w celu aplikacji środków chemicznej ochrony roślin wzbudza w naszym kraju coraz większe zainteresowanie. Pozwalają one bowiem na zwiększenie wydajności pracy i zysków z upraw oraz ograniczenie kosztów prowadzenia działalności. Poza tym ograniczamy wjazd opryskiwaczy tradycyjnych w plantację poddawaną zabiegowi oprysku. Na uwagę zasługuje również fakt znacznego ograniczenia zagrożenia dla człowieka, które występuje przy wykonywaniu zabiegów chemicznej ochrony roślin.

Zabieg taki wykonują specjalistyczne drony, wyposażone w zbiorniki na płyn oraz specjalne dysze natryskowe. Nad precyzją pracy czuwa zaawansowany system czujników ciśnienia i przepływu oraz radar wykrywający różnicę wysokości terenu. Stosowany może być tutaj również system, który daje możliwość precyzyjnego zaplanowania trasy lotu oraz zarządzania kilkoma dronami. Organizacje rolnicze podejmują inicjatywy w celu uproszczenia procedur zgłaszania lotów dronami powyżej 25 kg. Ponadto istnieje jeszcze konieczność dopuszczenia do obrotu środków ochrony roślin z przeznaczeniem do takiej aplikacji.

Korzystając z dronów rolniczych możemy:

- ✓ wykonywać zabiegi chemicznej ochrony roślin, ograniczając przy tym ilość środków chemicznych,
- ✓ błyskawicznie zlokalizować ogniska chorobowe i rozpocząć ich zwalczanie,
- ✓ zlokalizować miejsca, w których rośliny rozwijają się wolniej i dokonać ich precyzyjnego nawożenia,
- ✓ ograniczyć zużycie wody – dzięki kontroli nawodnienia roślin,
- ✓ zmniejszyć ryzyko zatrucia środkami ochrony roślin u osób pracujących przy opryskach,
- ✓ dokonać precyzyjnych pomiarów powierzchni.

Dbanie o kondycję upraw

Jednym z wielu zagrożeń dla upraw polowych są choroby roślin wywoływane przez bakterie, wirusy czy pasożyty. Osobiste kontrolowanie, szczególnie dużych powierzchni upraw, jest czasochłonne i mało efektywne. Natomiast szybkie wykrycie zagrożenia pozwala zapobiec rozprzestrzenianiu się chorób czy namnażaniu pasożytów przez podjęcie działań zaradczych. Wyposażenie bezałogowych statków powietrznych w specjalne kamery multispektralne umożliwi przeprowadzenie szybkiej i dokładnej kontroli nawet kilkusethektarowych upraw oraz wykrycie oznak chorób jeszcze przed ich pojawieniem się na łodygach czy liściach roślin. Dron tworzy precyzyjną mapę zdrowotną roślin, pokazując miejsca wystąpienia ognisk chorobowych i umożliwiając tym samym podjęcie działań zapobiegających rozprzestrzenianiu się choroby. Ponadto można w ten sposób monitorować stan nawodnienia upraw.

Kontrola żyzności gleby

O roli żyzności czy zasobności gleby we wzroście i plonowaniu roślin uprawnych nie trzeba nikomu przypominać. Dokładna analiza stanu gleby pozwala wykryć miejsca, w których rośliny nie mają zapewnionych optymalnych warunków do wzrostu. Wykorzystanie kamer multispektralnych, rejestrujących pasma światła widzialnego i niewidzialnego, pozwala na dotarcie z nawozem

do miejsc, w których jest on najbardziej potrzebny.

Pomiary powierzchni

Drony mogą być wykorzystywane do dokładnych pomiarów terenu. Użycie ich do wykonywania pomiarów geodezyjnych pozwala na szybki pomiar nawet wielohektarowych powierzchni. Dzięki temu możemy w sposób bardziej właściwy zarządzać gruntami czy określić zapotrzebowanie na środki chemiczne czy nawozy.

Szacowanie szkód

Przy użyciu drona można w ciągu jednego dnia zmapować obszar o powierzchni kilkuset hektarów oraz przygotować raport z gotową mapą całego terenu wraz z wyliczeniem uszkodzonych powierzchni. ■

Źródło: mccormick.it; bilgoraj.com.pl; tech-rol.eu.iung.pl; solectric.pl; droniq.pl; snhdrones.pl/blog; farmer.pl; agropolska.pl

Miskant chiński

Miskant to trawa ozdobna tworząca silne, duże kępy i okazałe kwiatostany. Doskonale prezentuje się w ogrodzie jako roślina dodająca niewątpliwego uroku i charakteru.

BEATA ŁUKASZEWSKA-NOWICKA, PZDR w Kamieniu Pom.

Miskant jest łatwy w uprawie, mało wymagający i w pełni mrozoodporny. Występuje z wielu odmianach, różniących się docelową wysokością, barwą oraz innymi cechami charakterystycznymi.

Miskant chiński lubi żyzne podłoże, lekko wilgotne o odczynie kwaśnym lub

obojętym. Warto zwrócić uwagę na stale wilgotną glebę, gdyż to ona jest gwarancją bujnego wzrostu i tworzeniu się okazałych kęp trawy. Chociaż miskant jest gatunkiem szybko rosnącym to należy do traw inwazyjnych, które rozrastają się w niekontrolowany sposób. Jego kłocza są krótkie, dlatego przez długie lata rozrasta się w postaci zwartej kępy, która co roku silniej się zagęszcza. Roślina preferuje ciepłe i nasłonecznione miejsca.

Miskant chiński występuje w wielu odmianach, różniących się docelową wysokością, barwą oraz innymi cechami charakterystycznymi. Jest rośliną dość odporną na suszę, jednak warto pamiętać o regularnym nawadnianiu, zwłaszcza w pierwszych tygodniach po posadzeniu oraz podczas upałów. Warto jednak uwa-

żać, aby nie przesadzić z ilością wody – nadmierne podlewanie może prowadzić do gnicia korzeni.

Pojedyncze kępy tej ozdobnej trawy są wykorzystywane jako akcenty na trawnikach lub jako ich obrzeża. Dobrze sprawdzają się także jako naturalne ogrodzenia. Ze względu na swoje wymagania miskant jest polecany do obsadzania brzegów zbiorników wodnych.

Ta dekoracyjna trawa ma dużo więcej zalet – poprawia jakość gleby, oczyszczając ją z metali ciężkich, oraz stanowi surowiec do produkcji biopaliw. Wysoki plon suchej masy, małe zapotrzebowanie na wodę i wysoką mrozoodporność sprawiają, że jest dobrą alternatywą dla dotychczas uprawianych roślin energetycznych.

Fot. Uprawy miskanta w Rozwarowie powiat Kamieński, B. Łukaszevska-Nowicka

STANISŁAW ZARZYCKI, ZODR w Barzkowicach

Październik to miesiąc intensywnej ochrony plantacji rzepaku. Zwalczanie chwastów wyeliminuje konkurenta od wykorzystywania składników pokarmowych z gleby. Pozwoli to wzmocnić plantację przed zimą. Do zwalczania chwastów dwuliściennych w fazie od 4 do 6 liści (BBCH14-16) wykorzystać można herbicydy, w których substancją czynną jest chlopyralid, np. Major 300 SL. Można też wykorzystać Metazanex 500 SC z Navigatorem 360 SL lub Gale-
rą 334 SL czy Zorro/Pikas 300 SL.

Do zwalczania chwastów jednoliściennych i samosiewów zbóż wykorzystać możemy graminicydy, które w swoim składzie zawierają propachizafop (Agil S 100 EC) lub cykloksydym (Focus Ultra 100 EC). Tych substancji czynnych można używać od fazy pierwszej pary liści do końca wegetacji jesiennej (BBCH 11 – KWJ).

Drugim bardzo ważnym elementem w jesiennej ochronie rzepaku ozimego to ochrona plantacji przed chorobami grzybowymi – sucha zgnilizna kapustnych i czern krzyżowych. Na plantacjach rzepaku od fazy 4 liści do fazy rozety zapobiegawczo lub po zauważeniu objawów chorób można zastosować preparaty należące do grupy triazoli – Tebu 250 EW (s.a. tebukonazol), Toprex 375 S.C. czy Dafne 250 EC (s.a. difenokonazol), Caramba 60 SL (s.a. metkonazol), Caryx 240 SL (s.a. metkonazol, chlorek mepikwatu). Oprócz działania jako fungicydy, poprawiają one zimotrwałość rzepaku przez pobudzenie systemu korzeniowego i zahamowanie wzrostu łodyg. Mieszańcowe odmiany rzepaku ozimego, charakteryzujące się intensywnym wzrostem jesiennym, mogą wymagać dodatkowej regulacji pokroju roślin. Zastosowanie preparatu zawierającego chlorek meki-kwatu, np. Mepik 300 SL, Stabilan 750 SL, w fazie 4-6 liści będzie zapobiegać wyleganiu.

Obserwując plantacje rzepaku ozimego szczególną uwagę należy zwrócić na ewentualne pojawienie się szkodników, takich jak: pchełka rzepakowa, pchełka ziemna, gnatarz rzepakowic czy chowacz galasówek. W przypadku stwierdzenia obecności szkodników na plantacji powyżej progów ekonomicznej szkodliwości należy wykonać oprysk insektycydem dobrze działającym w niż-

szych temperaturach, np. Karate Zeon czy Decis z Mospilanem.

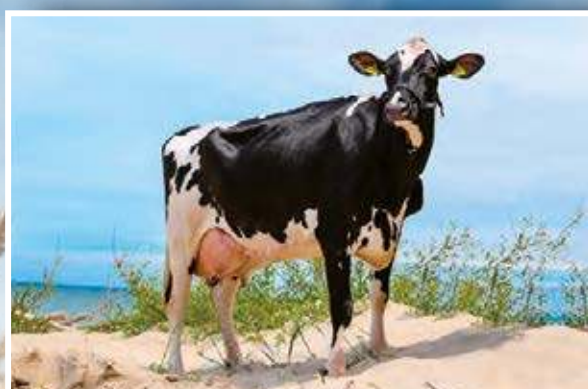
W celu poprawienia kondycji roślin rzepaku jesienią, a co się z tym wiąże lepszego przezimowania, można zastosować dolistne dokarmianie mikroelementami, takimi jak bor, mangan, molibden oraz makroelementy: magnez i siarka.

Nie możemy pominąć także odchwaszczania zbóż ozimych. One również są skazane na rywalizację o składniki pokarmowe z chwastami. Eliminacja chwastów z plantacji pozwoli roślinom

zbudować silny system korzeniowy i w lepszej kondycji wejść w stan spoczynku zimowego. W zależności od gatunku oziminy oraz występujących gatunków chwastów dobieramy odpowiedni herbicyd w celu skutecznego ich zwalczania.

Orki zimowe należy rozpoczynać od gleb najcięższych, w warunkach optymalnego uwilgotnienia gleby. Najlepiej orki wykonać do końca października.

Jeżeli mamy możliwość jesienno-
nawożenia pól obornikiem to najpóźniej

MŁCICE
OŚRODEK HODOWLI
ZARODOWEJ Sp. z o. o.

"Młcice" Ośrodek Hodowli Zarodowej należy do grupy spółek strategicznych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z uwagi na jej znaczenie dla krajowej hodowli bydła mlecznego. Głównym celem działalności naszej Spółki jest upowszechnienie postępu biologicznego, poprzez sprzedaż buhajów i jałówek hodowlanych rasy polskiej holztyńsko-fryzyskiej.

Przedmiotem działania Spółki jest prowadzenie zarówno zarodowej hodowli zwierząt, jak również produkcji roślinnej, działalności handlowej w zakresie obrotu zwierzętami hodowlanymi, produktami i artykułami pochodzenia zwierzęcego i roślinnego.

Krajowy Ośrodek
Wsparcia Rolnictwa

następnego dnia przykrywamy go glebą, na przykład wykonując orkę na głębokość 20-25 cm, płyciej na glebach cięższych.

Buraki cukrowe powinny się zbierać w fazie pełnej dojrzałości, w terminach uzgodnionych z odbiorcami.

Ziemniaki przemysłowe powinny się zbierać do połowy października. Późniejszy termin zbioru jest ryzykowny z uwagi na ewentualną możliwość wystąpienia przymrozków. Do przechowania winny trafić wyłącznie bulwy suche,

dojrzałe, nieuszkodzone i zdrowe.

Przynajmniej raz w rotacji zmianowania powinna być wykonana orka przedzimowa. Głębokość orki jest uzależniona od miąższości warstwy ornej na danym polu.

Październik to miesiąc zbioru kukurydzy na kiszonkę o wilgotności 30-40%, natomiast na ziarno, jeżeli uda się osiągnąć – wilgotność 14,5%. Jeżeli nie – to można jeszcze poczekać lub zdecydować się na dosuszenie.

PRODUKCJA ROŚLINNA

Głównym kierunkiem produkcji roślinnej w Spółce jest uprawa zbóż paszowych i konsumpcyjnych, rzepaku oraz roślin pastewnych z przeznaczeniem na paszę dla bydła. W strukturze użytków rolnych ok. 1400 ha stanowią grunty orne, a 255 ha trwałe użytki zielone. Wśród roślin uprawnych zboża stanowią około 55% powierzchni zasiewów.

PRODUKCJA ZWIERZĘCA

Głównym celem programu hodowlanego rasy polskiej holsztyńsko-fryzyskiej w Spółce jest utrzymanie jak największego postępu genetycznego, przede wszystkim na drodze selekcji w oparciu o indeks PF, z zachowaniem zmienności genetycznej w populacji bydła tej rasy.

Spółka współpracuje z Polską Federacją Hodowli Bydła i Producentów Mleka w zakresie utrzymania i doboru matek buhajów, odchowu buhajków hodowlanych z planowanych indywidualnych kojarzeń oraz prowadzenia oceny typu i budowy krów.

Antybiotykooporność

Podczas tegorocznych Targów specjalną ofertę szkoleniową przygotowano dla hodowców zwierząt. 14 września zorganizowano stacjonarne szkolenie dla beneficjentów ekoschematu Dobrostan zwierząt „Metody ograniczające stosowanie antybiotyków w produkcji zwierzęcej”.

JAROMIR PALUSIŃSKI, ZODR w Barzkowicach

Szkolenie zorganizowano w namiocie szkoleniowym Wystawy Bydła Mięsnego, a przeprowadził je główny specjalista z ZODR w Barzkowicach – dr inż. Jaromir Palusiński.

Obowiązek odbycia jednorazowego, bezpłatnego szkolenia z zakresu metod ograniczających stosowanie antybiotyków w produkcji zwierzęcej spoczywa na każdym rolniku realizującym interwencję dotyczącą dobrostanu zwierząt. Jest to nowy wymóg dla hodowców obowiązujący od 2024 roku.

Szkolenie objęło trzy podstawowe zagadnienia: antybiotykooporność – wprowadzenie do zagadnienia; metody ograniczania stosowania antybiotyków w chowie i hodowli zwierząt oraz regulacje prawne dotyczące zjawiska antybiotykooporności oraz strategię dotyczące ograniczania tego zjawiska.

Ta niemalże plenerowa forma edukacyjna cieszyła się dużym zainteresowaniem, zwłaszcza ze strony hodowców bydła mięsnego, a wzięło w niej udział 59 osób. W podsumowaniu szkolenia rozwinęła się ożywiona dyskusja, zadawano szereg pytań odnośnie przyszłości Ekoschematu Dobrostan zwierząt.

Wystawione zaświadczenie o ukończeniu szkolenia należy przesłać do ARiMR za pośrednictwem portalu eWniosekPlus na swoje indywidualne konto do 21 marca 2025 roku.

AGRO POMERANIA

BARZKOWICE 2024

„Mścice” Ośrodek Hodowli Zarodowej Sp. z o.o., ul. Koszalińska 85, 76-031 Mścice
tel: 94 316 50 44, fax: 94 316 52 38, e-mail: ohz@poczta.onet.pl, www.ohzmscice.com.pl
NIP: 669-10-02-541, Regon: 330297007, KRS 0000136898 prowadzony przez Sąd Rejonowy Koszalin IX Wydz.
Kapitał zakładowy: 7.479.500 PLN

Różne oblicza papryki

Czerwona, żółta, zielona, chili, jalapeno... – kochamy paprykę, a pomysłów na potrawy z tym pysznym warzywem jest naprawdę mnóstwo.

TARTA Z KURCZAKIEM I PAPRYKĄ

Ciasto: ¾ szklanki mąki, ½ szklanki mąki kukurydzianej, 10 dag masła, jajko, sól

Farsz: duża czerwona papryka, cebula, ½ brokuła, duża pierś z kurczaka, 3 jajka, 3 łyżki śmietany 18%, 15 dag sera, łyżeczka curry, ½ łyżeczki kurkumy, ząbek czosnku, olej, sól, pieprz

Z podanych składników zagnieć ciasto, wyłożyć nim foremkę o średnicy 28 cm, schłodzić 30 min. Brokuła ugotować al dente w lekko osolonej wodzie. Pokrojone w kostkę mięso podsmażyć na oleju, dodać posiekany czosnek doprawić solą i pieprzem, wymieszać. Odstawić do przestygnięcia. Paprykę i cebulę pokroić w kostkę, podsmażyć, wystudzić. Schłodzone ciasto przykryć pergaminem, wsypać groch wstawić do piekarnika o temperaturze 180°C na około 20 minut. Następnie usunąć papier oraz groch, ciasto piec kolejne 10 minut. Ser zetrzeć na tarce. Jajka wymieszać ze śmietaną i serem, przyprawić solą, świeżo zmielonym pieprzem, kurkumą oraz curry. Do masy jajecznej dodać mięso i warzywa. Całość wyłożyć na podpieczone ciasto tarte. Wstawić ponownie do piekarnika o temperaturze 180°C i piec około 35 minut aż masa się zetnie i ładnie zrumieni.

NALEŚNIKI MEKSYKAŃSKIE

Farsz: papryka żółta i czerwona, 1/2 dag mięsa mielonego, 30 dag pieczarek, ½ puszki fasoli czerwonej, ½ puszki kukurydzy, 2 ząbki czosnku,

żółty ser, sos meksykański, sos chili, olej do smażenia, naleśniki

Mięso podsmażyć na oleju. Paprykę i pieczarkę umyć, osuszyć, pokroić (paprykę w kostkę, pieczarkę w paski), dodać do mięsa, smażyć przez ok. 5 minut. Dodać fasolę, kukurydzę, 3 łyżki sosu meksykańskiego oraz czosnek (zmiążdżony lub posiekany). Przyprawić solą, sosem chili. Wymieszać i chwilę jeszcze podsmażyć. Przystudzony farsz nałożyć na naleśnik, posypać tartym serem, złożyć na pół i zapiec w piekarniku do momentu rozpuszczenia się sera. Podawać polane sosem meksykańskim.

PAPRYKA ZE SZPINAKIEM

3 strąki podłużnej papryki, 20 dag białego sera, 20 dag szpinaku, ząbek czosnku, 2 łyżki orzechów, pęczek mieszanych ziół, masło klarowane

Liście szpinaku umyć i posiekać, podsmażyć na maśle klarowanym, dodać posiekany czosnek. Ser połączyć ze szpinakiem i posiekanymi orzechami. Farsz doprawić solą i świeżo zmielonym pieprzem. Papryki umyć, oczyścić z pestek, nadziewać masą. Ułożyć w naczyniu żaroodpornym, skropić olejem i piec około 20 minut w temperaturze 180°C.

FASZEROWANA PAPRYKA

8 strąków papryki (czerwona, żółta lub zielona), 10 dag ryżu, dymka, 2 ząbki czosnku, papryczka chili, 50 dag mielonego mięsa wieprzowo-wołowego, łyżka musztardy Dijon, łyżka keczupu, 2 jajka, sól, pieprz, pół pęczka natki pietruszki

Ryż ugotować al dente w osolonym wrzątku. Papryki umyć, odkroić wierzchołki, usunąć gniazda nasienne oraz białe błonki. Dymkę i czosnek obrać i posiekać. Papryczkę chili umyć, przekroić wzdłuż, usunąć nasionka, drobniutko pokroić. Mięso wymieszać z ryżem, musztardą, keczupem, czosnkiem, dymką, chili i jajkami. Doprawić solą

✓ Czerwona – słodka i soczysta – to świetny dodatek do kanapek i sałatek. Można ją piec i dusić.

✓ Żółta – intensywnie żółta jest dobra do sałatek, faszerowania, pieczenia i duszenia. Bładożółta, o mniej wyrazistym smaku – najlepiej wykorzystać ją do zapiekania pikantnych farszy.

✓ Zielona – lekko gorzkawa, wytrawna. Dodaje się ją do leczy, zapieka, smaży.

✓ Chili – można ją zapiekać i nadziewać, dodawać do potraw smażonych oraz duszonych. Suszonego chili używa się jako przyprawy. Najbardziej pikantne są nasionka i wewnętrzne białe błony, zawierające najwięcej kapsaicyny, dlatego przed dodaniem do potrawy dobrze jest je usunąć.

✓ Jalapeno – małe papryczki o ostrym smaku. Doprawia się nimi pikantne sosy, zupy i sery zarówno świeżymi, jak i konserwowanymi (np. w słoikach). Do ich krojenia używamy rękawiczek, aby uniknąć podrażnienia skóry i oczu.

i pieprzem, dodać drobno pokrojoną natkę pietruszki i wymieszać. Papryki napelnić masą mięsną. Farszu nakładać tyle, aby trochę wystawał. Faszerowane papryki ułożyć na blasze pokrytej papierem do pieczenia, przykryć odciętymi wierzchołkami i skropić olejem. Piec w piekarniku o temperaturze 180°C aż farsz się przyrumieni, około 40 minut. Jeśli w trakcie zapiekania będą się za mocno przypalały - nakryć papierem do pieczenia.

DUSZONA PAPRYKA Z MIĘSEM

4 strąki papryki żółtej lub czerwonej, 40 dag mięsa mielonego, cebula, jajko, sól, pieprz, oregano, ½ szklanki bulionu, masło klarowane

Paprykę umyć, odciąć górną część z ogonkiem, usunąć gniazda nasienne. Oprószyć solą i pieprzem. Cebulę drobno posiekać i zeszklić na maśle, wymieszać z mięsem, jajkiem, doprawić solą, pieprzem i oregano. Nadzieniem wypełnić papryki, przykryć odciętymi „czapeczkami”. Wypełnione farszem papryczki poukładać w rondelku, zalać bulionem, przykryć i dusić na bardzo małym ogniu około 35 minut.

Źródło: archiwum ZODR

Skarby łąki

Frances Hodgson Burnett w powieści „Tajemniczy Ogród” napisała „Jeśli umiecie patrzeć, zobaczycie, że cały świat jest ogrodem”. Zaczynając od tych słów chciałabym zwrócić uwagę na otaczające nas łąki. Z oddali widzimy tylko zielone trawy, jednakże, gdy podejdziemy bliżej, zauważymy, że zioła, które tam rosną, kryją w sobie magię i tworzą piękno naszych polskich łąk

KATARZYNA MICHAŁOWSKA, PZDR w Gryficach

Łąki nieodmiennie zachwycają swoimi różnorodnymi kształtami, barwami. Są prawdziwą skarbnicą związków leczniczych. Ja na swojej drodze spotkałam ostatnio wiązówkę błotną, krwawnicę pospolitą i dąbrówkę rozłogową.

Wiązówka błotna

Wiązówka błotna *Filipendula ulmaria* to dekoracyjna roślina wieloletnia. Tworzy piękne kwiatostany w postaci dużych podbaldachów, a w nich znajdują się małe kwiatki, o długich pylnikach w kolorze kremowobiałym. Po deszczu, jak i w upalne dni, wydzielają miodowo-migdałową woń.

Cała roślina posiada właściwości lecznicze, najczęściej jednak w medycynie wykorzystuje się kwiaty. Korzenie wykopuje się wczesną wiosną, ziele rośliny zbiera się w pełni kwitnienia roślin w czerwcu lub na początku lipca. Kwiaty wraz z całym kwiatostanem zrywa się w słoneczny dzień, w godzinach przedpołudniowych.

Surowce suszymy w pomieszczeniach przewiewnych i zadaszonych, w temperaturze nie wyższej niż 35°C, następnie przechowujemy w szczelnych pojemnikach.

Cennym związkiem obecnym w składzie chemicznym wiązówki błotnej jest

kwas salicylowy, dzięki niemu roślina ma koi ból i działa przeciwzapalnie. Leczenie wyciągami z tej rośliny zalecane są przy bólach spowodowanych postępującym artretyzmem, reumatyzmem, a także przeziębieniem czy grypą. W porównaniu do syntetycznych niesteroidowych leków przeciwzapalnych oraz preparatów opartych na kwasie acetylosalicylowym nie daje skutków ubocznych.

Nie należy podawać wiązówki osobom z uczuleniem na pyłki oraz chorym na astmę, jak i nie stosować jej wraz z innymi preparatami zawierającymi kwas acetylosalicylowy.

W infekcjach zimowo-wiosennych i przy bólu głowy spowodowanym zapaleniem zatok warto zastosować mleko z kwiatami wiązówki i miodem.

MLEKO Z KWIATAMI WIĄZÓWKI Z MIODEM

1 łyżka sproszkowanych kwiatów wiązówki błotnej, 1 szklanka mleka, 1-2 łyżeczki miodu lipowego lub akacjowego

Kwiaty wiązówki wsypać do szklanki, zalać wrzącym mlekiem i parzyć około 15 minut. Do ciepłego naparu dodać miód, wymieszać i wypić tuż przed położeniem się do łóżka.

Krwawnica pospolita

Krwawnica pospolita *Lythrum salicaria* występuje prawie na wszystkich łąkach wilgotnych. Jest rośliną wieloletnią, pięknie zdobiącą ogród. Tworzy gęste kwiatostany, na szczycie pędów barwy różowofioletowej. Kwitnie od lipca do września, w tym czasie pszczoły zbierają z niej wartościowy nektar.

Ziele jest obdarzone właściwościami leczniczymi, zbiera się je na początku kwitnienia rośliny i suszy pod zadaszeniem, w miejscu przewiewnym. Wyszuszony surowiec przechowujemy w suchych, szczelnych pojemnikach.

Krwawnica zawiera bogactwo garbników, kwasy fenolowe, flawonoidy, antocyjany oraz glikozyd salikarynę i związki mineralne. Pomaga w zapaleniu gardła oraz działa przeciwkrwotocznie, stąd jej nazwa. Napar z krwawnicy służy do płukania gardła przy stanach zapalnych. Warto również używać jej do okładów na zmęczone, podrażnione oczy oraz przy zapaleniu spojówek. W czasie II wojny światowej wyniki badań udowodniły, że krwawnica może zmniejszyć szkodliwość promieniowania rentgenowskiego. Leki z tej rośliny są dobrym rozwiązaniem dla mieszkańców szczególnie narażonych polem magnetycznym, mieszkających w pobliżu linii energetycznych wysokiego napięcia oraz osób często korzystających z telefonów komórkowych. Dzięki zawartości kwasów fenolowych zapobiega nowotworom.

W domowej apteczce płyn do płukania gardła działa przeciwbakteryjnie i przeciwgrzybiczo. Ogranicza rozwój wirusów chorobotwórczych jak i usuwa stan zapalny gardła i jamy ustnej.

PŁYN DO PŁUKANIA GARDŁA

1 ½ łyżki rozkruszonego ziela krwawnicy pospolitej, ½ szklanki wrzątku

Zioła zalać w szklance z wrzątkiem, parzyć pod przykryciem około 15 minut, następnie przecedzić. Ciepłego płynu używa się do płukania gardła i jamy ustnej 3-4 razy dziennie aż do wyraźnej poprawy zdrowia.

Dąbrówka rozłogowa i kosmata

Dąbrówka rozłogową i kosmatą *Ajuga reptans* i *A. genevensis*. Roślinę tę można często spotkać w ogrodach i na łąkach. Występuje, gdy w podłożu jest sporo próchnicy oraz pod dostatkiem wody na wiosnę.

Potocznie dąbrówka rozłogowa nazywana jest wieżyczką, posiada kwiaty

w kolorze szafiru. Liście są nieco owłosione lub zupełnie nagie, mają kolor ciemnozielony, są błyszczące. Kwitnie od kwietnia do połowy czerwca. Można również spotkać dąbrówkę kosmatą, jest ona bardzo podobna do dąbrówki rozłogowej, posiada podobne zalety lecznicze. Odróżnić ją można po liściach bez połysku oraz bardzo silnym owłosieniu kwiatostanu.

Wartości lecznicze ma ziele dąbrówki, zbierane na początku kwitnienia. Suszy się je w miejscu przewiewnym i zadaszonym. Obie dąbrówki w składzie chemicznym posiadają zestaw interesujących związków leczniczych: flawonoidy, wartościowe kwasy fenolowe, irydoidy, fitosterole oraz witaminę C.

Dąbrówka rozłogowa zasłynęła w medycynie jako przydatna do leczenia zmian alergicznych na skórze – atopowego zapalenia skóry i wyprysku alergicznego. Właściwości te zawdzięcza zawartości kwasu rozmarynowego, o potwierdzonym naukowo działaniu

przeciwzapalnym. Można stosować ją w postaci przemywań lub okładów ze świeżo zmielonego ziela z niewielką ilością oleju z nasion wiesiołka.

Napar z ziela dąbrówki posiada udowodnione klinicznie działanie przeciwalergiczne, hamuje wydzielanie się histaminy w organizmie. Zalecany jest przy astmie, atopowym zapaleniu skóry oraz alergicznym nieżycie nosa. Działa silnie przeciwzapalnie oraz ochronnie na wątrobę. Ułatwia usuwanie z organizmu kwasu moczowego, który prowadzi do artretyzmu i stanów zapalnych stawów.

NAPAR Z DĄBRÓWKI

1 łyżka rozdrobnionego ziela dąbrówki rozłogowej, 1 szklanka wrzątku

Zioła zalać wrzątkiem i parzyć pod przykryciem 15 minut, następnie przecedzić, wypić ciepły napar. Stosuje się 1 szklankę naparu 2 razy w ciągu dnia między posiłkami.

Informacje zawarte w artykule pochodzą z książki Zbigniewa Tomasa Nowaka pt. „Zioła z polskich łąk”, zdjęcia K. Michałowska wykonane podczas spaceru po łące

KALENDARZ BIODYNAMICZNY

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
	1 ZI ● NÓW	00-00 00-24 ZI/PO Od 8.00	3 PO Do 4.00	00-13 13-24 PO/WO	5 WO	6 WO ⚙️ 6.45-18.01
00-00 00-24 WO/OG	8 OG 😊	00-11 11-24 OG/ZI	10 ZI ☾ I Kwadra	00-19 19-24 ZI/PO	12 PO	00-22 22-24 PO/WO ⚙️ 6.58-17.46
14 WO	00-23 23-24 WO/OG	16 OG Od 3.00 do 15.00	00-22 22-24 OG/ZI ○ PEŁNIA	18 ZI	00-22 22-24 ZI/PO	20 PO ⚙️ 7.10-17.30
21 PO	00-00 00-24 PO/WO 😊	23 WO	00-07 07-24 WO/OG ☾ III Kwadra	25 OG	00-18 18-24 OG/ZI	27 ZI ⚙️ 6.22-16.16
28 ZI	00-06 06-24 ZI/PO Od 13.00	30 PO Do 6.00	00-19 19-24 PO/WO	Październik 2024		

PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK	SOBOTA	NIEDZIELA
Listopad 2024				1 WO ● NÓW	2 WO	00-06 06-24 WO/OG ⚙️ 6.35-16.03
4 OG	00-17 17-24 OG/ZI	6 ZI	7 ZI	00-00 00-24 ZI/PO	9 PO/WO ☾ I Kwadra	00-02 02-24 WO ⚙️ 6.48-15.51
11 WO	00-07 07-24 WO/OG Od 11.00 do 23.00	13 OG	00-22 22-24 OG/ZI Od 6.00 do 18.00	15 ZI ○ PEŁNIA	00-08 08-24 ZI/PO	17 PO ⚙️ 7.00-15.41
00-11 11-24 PO/WO	19 WO	00-15 15-24 WO/OG	21 OG	22 OG	00-00 00-24 OG/ZI ☾ III Kwadra	24 ZI ⚙️ 7.12-15.33
00-12 12-24 ZI/PO Od 17.00	26 PO Do 5.00 Od 7.00 do 19.00	27 PO	00-01 01-24 PO/WO	29 WO	00-13 13-24 WO/OG	

FAZY KSIĘŻYCA: ● NÓW ☾ I KWADRA ○ PEŁNIA ☽ III KWADRA

Godziny sprzyjające rozwojowi roślin, której plonem ma być:

owoc korzeń
kwiat liść

Rośliny owocowe: bób, cukinia, dynia, fasola, groch, ogórek, pomidor, papryka, kukurydza, soja, truskawka, poziomka i wszystkie rośliny sadownicze.

Rośliny korzeniowe: burak, chrzan, cykorja, mar-

chew, pietruszka korzeniowa, rzepa, rzodkiewka, seler korzeniowy, skorzonera, pasternak. Także dobre efekty osiąga się zaliczając do tej grupy: ziemniaka, cebulę, czosnek, pora i szparaga.

Rośliny kwiatowe: wszystkie kwiatowe rośliny ozdobne, a z roślin jadalnych słonecznik.

Rośliny liściowe: kapusta, kalarepa, jarmuż, pietruszka naciowa, seler naciowy, boćwina, szczypiorek, sałata, szpinak, szczaw oraz mimo że częścią użytkową jest kwiat - brokuł i kalafior.

00-07 - przykładowy przydział czasu sprzyjający uprawie określonych roślin

Żywioty: (ogień OG) (ziemia ZI) (powietrze PO) (woda WO)

CZAS SADZENIA - okres wspomagający wzrost roślin

😊 - Początek sadzenia

😊😊 - Koniec sadzenia

Godziny: „od - do” prac ogrodniczych **nie wykonujemy**

DOROTA TOLKO, PZDR w Szczecinie

Źródło: Kalendarz biodynamiczny 2023, działkowiec

Ostatnie tegoroczne dotacje dla rolników

ARIMR już wkrótce uruchomi dwa nabory, w ramach których rolnicy będą mogli uzyskać dofinansowanie w wysokości do 1,3 mln zł. Będą to dotacje typowo inwestycyjne.

BARBARA GROBELSKA, ZODR Oddział w Koszalinie

Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu

Już w październiku producenci rolni będą mogli składać wnioski o dofinansowania m.in. na budowę nowych obiektów czy zakup maszyn wykorzystywanych przy produkcji rolnej. Pierwszy nabór inwestycyjny rozpocznie się **23 października** i potrwa do **20 listopada**. W tym czasie rolnicy będą mogli składać wnioski o dotacje w ramach interwencji: Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu (I.10.4). O dofinansowanie mogą starać się również grupy rolników, czyli co najmniej trzech rolników będących osobami fizycznymi, które zawarły między sobą na piśmie umowę grupy rolników.

Warunki, które należy spełnić, aby otrzymać dotację w ramach interwencji

- ✓ posiadanie gospodarstwa o powierzchni do 300 ha UR;
- ✓ prowadzenie działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej;
- ✓ posiadanie numeru identyfikacyjnego producenta rolnego;
- ✓ odbycie szkolenia prowadzonego przez wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego z zakresu „Zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, gleba, powietrze, klimat” w kontekście wdrażania interwencji PS WPR na lata 2023-2027 „Inwestycje przyczyniające się do ochrony środowiska i klimatu” przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy lub – jeżeli rolnik zobowiąże się do jego odbycia – przed dniem złożenia wniosku o płatność.

Dotacje są przyznawane na inwestycje dotyczące:

- ✓ budowy nowych zbiorników do przechowywania nawozów naturalnych płyn-

nych lub płyt do gromadzenia i przechowywania nawozów naturalnych stałych;

- ✓ przebudowy lub zakupu zbiorników, lub przebudowy płyt, o których mowa w pkt. 1;
- ✓ budowę lub przebudowę innych budowli wykorzystywanych do produkcji rolniczej;
- ✓ zakup nowych maszyn lub urządzeń stosowanych przy produkcji rolniczej;
- ✓ budowę, zakup lub instalację elementów infrastruktury technicznej lub wyposażenia, wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej.

Maksymalna wysokość pomocy finansowej w przypadku powyższej interwencji (I.10.4) wynosi **200 tys. zł**. Dofinansowanie przyznawane jest w formie zryczałtowanej, ustalonej według kosztów jednostkowych oraz w formie refundacji kosztów kwalifikowalnych, poniesionych w wysokości 65% przez rolnika, a w przypadku grupy rolników 80%.

Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność, obszar B,C

Kolejnym naborem, który będzie ogłoszony **21 listopada** i potrwa do **30 grudnia**, będzie nabór na „Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność, obszar B,C” (I.10.1.1). O pomoc w programie może ubiegać się każdy, kto prowadzi działalność rolniczą, a wielkość ekonomiczna jego gospodarstwa wynosi co najmniej 25 tys. euro, ale nie więcej niż 250 tys. euro i z której uzyskuje roczny przychód – z ostatnich 12 miesięcy – ze sprzedaży w wysokości minimum:

- ✓ 75 000 zł – w przypadku obszaru C;
- ✓ 45 000 zł – w przypadku obszaru B.

Dotacje w obszarze B

W przypadku obszaru B pomoc finansową przyznaje się tylko producentom prowadzącym produkcję ekologiczną na zrealizowanie inwestycji, takich jak:

- ✓ budowa lub modernizacja budynków lub budowli służących do produkcji ekologicznej z wykorzystaniem nowoczesnych technologii;
- ✓ stosowanie rozwiązań rolnictwa precyzyjnego, w tym w budynkach i budowlach służących do produkcji ekologicznej;
- ✓ zapewnienie wybiegów, a także pastwisk dla zwierząt łącznie z wykorzysta-

niem innowacyjnych rozwiązań;

- ✓ zwiększanie dochodowości produkcji poprzez m.in. bezpieczne przedłużanie trwałości produktów, przechowalność;
- ✓ zakup lub leasing zakończony przeniesieniem prawa własności nowych maszyn, urządzeń i innego wyposażenia do ekologicznej produkcji rolnej;
- ✓ budowa albo zakup elementów małej infrastruktury technicznej, która oddziałuje bezpośrednio na warunki prowadzenia produkcji rolniczej;
- ✓ zakup gruntu do wysokości 10% kosztów kwalifikowanych, ale tylko w przypadku gdy będzie to część inwestycji polegającej na budowie budynku inwentarskiego.

W ramach obszaru B rolnicy mogą uzyskać dotację w wysokości nawet 1,3 mln zł. Z tego 1 mln zł można otrzymać na inwestycje budowlane albo związane z zapewnieniem wybiegów lub pastwisk dla zwierząt. Z kolei 300 tys. zł przyznawane jest w przypadku pozostałych inwestycji.

Dotacje w obszarze C

Dotacje w obszarze C mogą być przyznawane na inwestycje w środki trwałe związane ze zwiększeniem dochodowości produkcji, które rolnik osiągnie przez efektywne przedłużanie trwałości produktów, przechowalność czy lepsze przygotowanie produktów do sprzedaży. W ramach tego obszaru rolnicy mogą ubiegać się o dofinansowanie w wysokości 1,3 mln zł. Z tego 1 mln zł na budowę lub modernizację budynków służących do przechowywania owoców lub warzyw, natomiast 300 tys. zł przyznaje się w odniesieniu do pozostałych inwestycji w ramach obszaru C głównie w maszyny.

Kosztami kwalifikowanymi w obszarze C będą:

- ✓ budowa, modernizacja lub przebudowa magazynów i chłodni;
- ✓ zakup maszyn i urządzeń do przechowywania i przygotowania produktów rolnych do dalszej sprzedaży.

Wspierane będą inwestycje dotyczące wyłącznie nieprzetworzonych produktów rolnych wyprodukowanych w gospodarstwie z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi.

Źródło: www.gov.pl

INFORMACJA HANDLOWO-RYNKOWA

Na podstawie informacji zebranych w PZDR opracowały
BARBARA GROBELSKA, ZODR Oddział w Koszalinie
EWA WENC, ZODR w Barzkowicach

Wybrane ceny w dniu 3.09.2024 r.

Produkty rolne - ceny skupu netto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek, Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Gryka	dt	-	100,00	100,00	-	-	-	100,00	100,00	100,00
Jęczmień konsumpcyjny	dt	61,00	66,33	63,00	-	58,00	62,38	62,14	58,00	66,33
Kukurydza	dt	-	75,00	77,50	-	84,50	-	79,00	75,00	84,50
Łubin słodki	dt	100,00	102,75	101,00	-	103,00	100,00	101,35	100,00	103,00
Owies konsumpcyjny	dt	82,00	79,00	69,00	-	-	-	76,67	69,00	82,00
Owies paszowy	dt	76,50	70,00	-	-	71,25	65,00	70,69	65,00	76,50
Peluszka	dt	92,00	109,50	100,00	-	101,50	110,00	102,60	92,00	110,00
Pszonka konsumpcyjna	dt	84,00	85,67	87,67	81,17	87,75	82,92	84,86	81,17	87,75
Pszonka paszowa	dt	72,17	76,67	74,00	73,00	80,00	74,42	75,04	72,17	80,00
Pszonka żyta	dt	62,00	64,67	63,00	65,00	68,83	64,50	64,67	62,00	68,83
Jałówki opasane (kl. E)	kg	9,00	-	11,00	11,50	7,50	10,50	9,90	7,50	11,50
Maciory i braki	kg	3,05	-	3,50	-	7,36	3,00	4,23	3,00	7,36
Mleko	l	2,13	-	1,60	-	1,99	1,95	1,92	1,60	2,13
Młode bydło opasowe (kl. A)	kg	8,50	-	13,00	11,50	-	10,00	10,75	8,50	13,00
Tuczniaki kl. I	kg	6,85	7,80	8,00	-	6,53	6,90	7,22	6,53	8,00

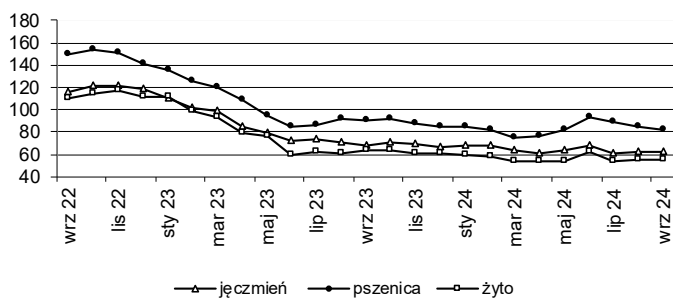
Pasze - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek, Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
dla bydła										
Koncentrat CJ	dt	-	-	290,00	-	-	-	290,00	290,00	290,00
Koncentrat KBO	dt	-	-	260,00	-	-	310,00	285,00	260,00	310,00
Mieszanka B	dt	-	-	190,00	-	-	250,00	220,00	190,00	250,00
Mieszanka BO	dt	-	-	-	-	-	350,00	350,00	350,00	350,00
dla trzody										
Koncentrat L	dt	-	248,00	392,00	305,00	-	355,00	325,00	248,00	392,00
Koncentrat LP	dt	-	262,00	357,00	-	-	270,00	296,33	262,00	357,00
Koncentrat prosiak	dt	-	310,00	340,00	-	-	338,00	329,33	310,00	340,00
Koncentrat PW	dt	-	260,00	352,00	255,00	-	329,50	299,13	255,00	352,00
Koncentrat T	dt	-	250,00	335,00	245,00	-	290,00	280,00	245,00	335,00
Mieszanka LK	dt	-	165,00	-	154,00	-	160,00	159,67	154,00	165,00
Mieszanka PP finisz	dt	-	157,00	-	-	-	155,00	156,00	155,00	157,00
Mieszanka PP grower	dt	-	192,50	242,00	155,00	-	178,00	191,88	155,00	242,00
Mieszanka PP starter	dt	-	230,00	295,00	-	-	277,50	267,50	230,00	295,00
Mieszanka PW	dt	-	201,00	227,00	197,00	-	227,80	213,20	197,00	227,80
Prowit T	dt	-	245,00	-	-	-	245,00	245,00	245,00	245,00
inne										
Otręby pszenne	dt	-	-	162,00	-	-	160,00	161,00	160,00	162,00
Śruta kukurydziana	dt	-	116,00	-	-	188,00	150,00	151,33	116,00	188,00
Śruta sojowa	dt	-	-	317,00	-	-	315,00	316,00	315,00	317,00

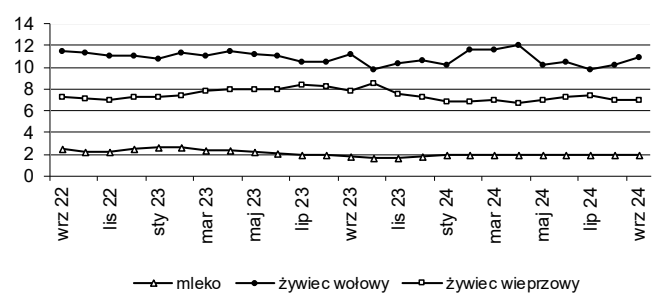
Nawozy i środki ochrony roślin - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek, Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Amofoska 4-16-18	dt	-	280,00	220,00	230,50	-	280,00	252,63	220,00	280,00
Fosforan amonu/Polidap 18-46	dt	-	-	348,00	-	318,60	333,00	333,20	318,60	348,00
Korn -Kali 40	dt	-	-	154,38	-	151,20	165,00	156,86	151,20	165,00
Lubofoska, Tarnogran lub NPK jesienne (4-6 % N)	dt	195,00	245,00	158,00	-	-	291,00	222,25	158,00	291,00
Mocznik bez dodatków 46	dt	-	240,00	-	188,50	195,00	-	207,83	188,50	240,00
Mocznik z inhibitorem ureazy	dt	-	200,00	-	197,75	215,20	215,50	207,11	197,75	215,50
Polifoska 4-12-32	dt	-	-	273,00	-	-	-	273,00	273,00	273,00
Polifoska 6-20-30	dt	240,00	307,50	304,38	278,75	336,00	315,33	296,99	240,00	336,00
Polifoska 8-24-24	dt	-	-	288,50	279,00	295,00	268,00	282,63	268,00	295,00
RSM - wodny roztwór saletrzano-mocznikowy 32	l	-	1,42	1,55	1,35	1,92	1,69	1,58	1,35	1,92
Saletra amonowa 34	dt	160,00	171,50	174,44	154,75	187,10	161,00	168,13	154,75	187,10
Saletra CAN 27	dt	-	-	-	125,80	-	-	125,80	125,80	125,80
Saletrzak/Yara Bela 27	dt	-	167,50	140,00	137,50	148,35	157,00	150,07	137,50	167,50
Siarczan potasu 50 granulowany	dt	-	-	-	-	315,20	-	315,20	315,20	315,20
Sól potasowa 60	dt	-	-	199,80	190,00	178,20	185,00	188,25	178,20	199,80
Suprofos 25 (5-10-25)	dt	-	-	240,00	-	-	-	240,00	240,00	240,00
Agil-S 100 EC	l	-	124,50	-	120,75	122,83	112,50	120,15	112,50	124,50
Betanal MaxxPro 209 OD	l	-	-	-	-	135,00	-	135,00	135,00	135,00
Butisan 400 SC	l	-	-	-	-	119,60	140,00	129,80	119,60	140,00
Cabrio Duo 112 EC	l	-	88,00	-	-	-	-	88,00	88,00	88,00
Caryx 240 SL	l	-	124,00	-	-	176,50	173,00	157,83	124,00	176,50
Chwastox Turbo 340 SL	l	-	36,00	-	38,94	44,00	44,00	40,73	36,00	44,00
Coragen 200 SC	l	-	1 563,50	-	1 800,00	1 680,00	-	1 681,17	1 563,50	1 800,00
Cyperkill Max 500 EC	l	-	205,00	-	272,00	235,00	-	237,33	205,00	272,00
Decis Mega 50 EW	l	-	199,00	179,00	177,00	192,00	-	186,75	177,00	199,00
Delan 700 WG	kg	-	243,50	-	219,65	-	-	231,57	219,65	243,50
Delmetros 100 SC	l	-	-	-	189,84	185,50	195,00	190,11	185,50	195,00
Glean 75 WG	100 g	-	-	-	-	191,00	-	191,00	191,00	191,00
Goal 480 SC	l	-	356,00	-	-	-	-	356,00	356,00	356,00
Huzar Active Plus	l	-	-	-	-	162,00	-	162,00	162,00	162,00
Inazuma 130 WG	kg	-	-	266,00	264,51	273,50	267,70	267,93	264,51	273,50
Merpan 80 WDG	kg	-	64,00	-	68,75	-	-	66,38	64,00	68,75

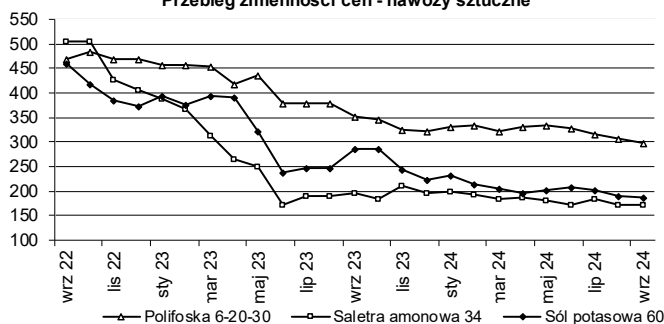
Przebieg zmienności cen - produkty roślinne

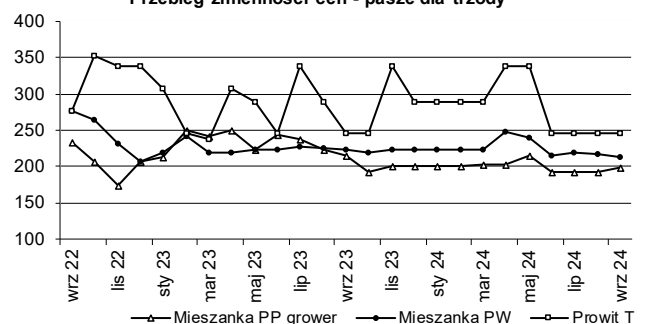
Przebieg zmienności cen - produkty zwierzęce

Przebieg zmienności cen - nawozy sztuczne

Przebieg zmienności cen - pasze dla trzody

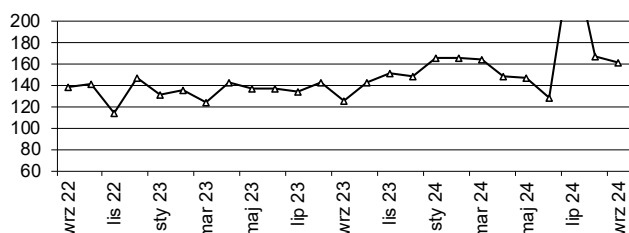
Produkty rolne - ceny sprzedaży u rolników i na targowiskach

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek, Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Cielę (40-45 kg)	szt.	-	1 000,00	1 200,00	800,00	-	-	1 000,00	800,00	1 200,00
Jaja kurze średnie (50-60 g)	szt.	1,38	1,43	1,22	1,27	1,28	1,35	1,32	1,22	1,43
Jałówka cielna powyżej 1,5 r.	szt.	-	4 500	-	5 800	7 000	-	5 767	4 500	7 000
Jęczmień	dt	-	70,00	-	70,00	-	-	70,00	70,00	70,00
Krowa mleczna 3-5 lat	szt.	-	6 000	-	6 500	8 500	-	7 000	6 000	8 500
Mieszanka zbożowa	dt	-	80,00	-	60,00	-	-	70,00	60,00	80,00
Miód	l	44,33	45,00	41,25	41,67	42,50	50,75	44,25	41,25	50,75
Mleko krowie	l	3,68	3,33	3,32	4,00	3,30	2,30	3,32	2,30	4,00
Obornik	t	-	170,00	-	100,00	132,50	100,00	125,63	100,00	170,00
Owies	dt	95,00	90,00	-	90,00	-	-	91,67	90,00	95,00
Prosię (15 - 20 kg)	szt.	-	200,00	375,00	300,00	-	-	291,67	200,00	375,00
Pszenica	dt	-	100,00	-	90,00	85,00	-	91,67	85,00	100,00
Pszczytło	dt	-	90,00	100,00	70,00	-	-	86,67	70,00	100,00
Siano łąkowe prasowane	t	-	250,00	320,00	350,00	-	-	306,67	250,00	350,00
Słoma zbożowa prasowana	t	-	200,00	-	200,00	-	-	200,00	200,00	200,00
Ziemniaki jadalne min. 50 kg	dt	-	200,00	-	150,00	-	163,50	171,17	150,00	200,00

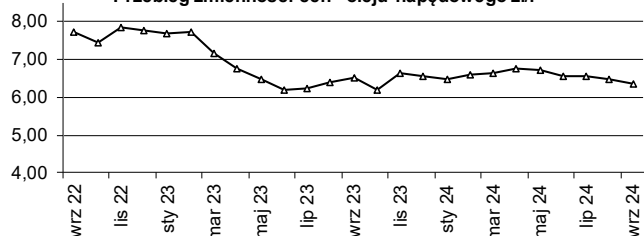
Usługi rolnicze i olej napędowy - ceny brutto

	jedn. miary	Białogard, Koszalin, Sławno	Drawsko, Szczecinek, Wałcz	Kołobrzeg, Świdwin, Łobez	Goleniów, Gryfice, Kamień	Gryfino, Szczecin, Stargard	Choszczno, Myślibórz, Pyrzyce	śr.	min.	max.
Bronowanie	ha	165,00	143,33	150,00	110,00	113,00	150,00	138,56	110,00	165,00
Foliowanie bel sianokiszonki	szt.	-	40,00	-	20,00	-	-	30,00	20,00	40,00
Koszenie traw	ha	265,00	150,00	170,00	206,67	207,50	200,00	199,86	150,00	265,00
Najem pracownika - prace dorywcze	h	30,00	25,00	36,00	30,00	30,00	-	30,20	25,00	36,00
Olej napędowy	l	6,48	6,47	6,59	6,50	6,43	6,44	6,49	6,43	6,59
Oprysk roślin	ha	100,00	96,67	95,00	95,00	122,30	98,33	101,22	95,00	122,30
Orka głęboka	ha	287,50	366,67	328,33	290,00	372,00	409,00	342,25	287,50	409,00
Prasa rolująca sł./siano (bele od Ø 1,5 m)	szt.	27,00	40,00	-	20,00	-	-	29,00	20,00	40,00
Prasa rolująca sł./siano (bele ok. Ø 1,2 m)	szt.	31,17	26,33	15,00	23,50	24,50	-	24,10	15,00	31,17
Roztrzaskanie obornika z załadunkiem	t	-	40,00	-	-	42,50	44,00	42,17	40,00	44,00
Sadzenie ziemniaków	ha	200,00	225,00	250,00	220,00	-	-	223,75	200,00	250,00
Siew zbóż agregatem uprawowo siewnym	ha	252,50	290,00	275,00	-	280,00	301,33	279,77	252,50	301,33
Siew zbóż siewnikiem	ha	225,00	206,67	187,50	175,00	268,13	235,00	216,22	175,00	268,13
Talerzowanie	ha	200,00	214,33	230,00	170,00	250,00	214,00	213,06	170,00	250,00
Transport ciągnik z przyczepą do 12 t	h	150,00	150,00	160,00	156,67	220,33	369,00	201,00	150,00	369,00
Transport ciągnik z przyczepą powyżej 12 t	h	190,00	130,00	180,00	180,00	250,00	-	186,00	130,00	250,00
Uprawa agregatem podorywkowym	ha	220,00	190,00	150,00	150,00	238,00	180,00	188,00	150,00	238,00
Uprawa agregatem uprawowym	ha	222,50	193,33	218,33	195,00	228,00	206,67	210,64	193,33	228,00
Włótkowanie	ha	-	125,00	110,00	90,00	-	140,00	116,25	90,00	140,00
Wynajem ciągnika do 80 KM	h	-	150,00	-	130,00	150,00	-	143,33	130,00	150,00
Wynajem ciągnika powyżej 80 KM	h	-	250,00	-	160,00	200,00	-	203,33	160,00	250,00
Zbiór buraków kombajnem	ha	-	-	1400,00	900,00	-	-	1 150,00	900,00	1 400,00
Zbiór kombajnem z rozdrobn. słomy	ha	476,67	473,33	500,00	516,67	440,00	500,00	484,44	440,00	516,67
Zbiór kombajnem zbożowym	ha	360,00	433,33	458,33	480,00	415,00	588,67	455,89	360,00	588,67
Zbiór kukurydzy siewkarnią połową	ha	-	-	-	400,00	850,00	-	625,00	400,00	850,00

Przebieg zmienności cen - ziemniaki zł/dt

Przebieg zmienności cen - oleju napędowego zł/l

Uwaga: Opracowano na podstawie informacji zebranych w PZDR, szersze informacje cenowo-rynkowe na naszej stronie internetowej www.zodr.pl

Wszystkie przedstawione poniżej dane są zbierane i udostępniane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej, i udostępniane w formie tygodniowych biuletynów na stronie www.minrol.gov.pl

1. Średnie ceny w przedsiębiorstwach prowadzących zakupy zboża (zł/tonę, bez VAT)

Regiony: Centralno-wschodni - województwa: lubelskie, łódzkie, mazowieckie, podlaskie, warmińsko-mazurskie; Południowy: dolnośląskie, małopolskie, opolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie; Północno-zachodni: kujawsko-pomorskie, lubuskie, pomorskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie. n/d - niewystarczająca liczba danych do prezentacji

Towar		Polska			REGIONY								
					Centralno-Wschodni			Południowy			Północno-Zachodni		
		25.08	18.08	zmiana [%]	25.08	18.08	zmiana [%]	25.08	18.08	zmiana [%]	25.08	18.08	zmiana [%]
Pszenica	kons.	882	870	1,3	848	835	1,5	903	893	1,1	866	854	1,3
	pasz.	848	849	-0,1	830	821	1,2	863	872	-1,0	850	852	-0,2
Żyto	kons.	588	580	1,4	564	564	-0,1	622	624	-0,3	588	577	2,0
	pasz.	598	619	-3,4	557	515	8,2	n/d	n/d	*	598	621	-3,7
Jęczmień	kons.	670	657	2,0	n/d	--	--	--	--	--	664	657	1,2
	pasz.	697	699	-0,2	671	675	-0,6	706	n/d	*	702	699	0,5
	browar.	921	927	-0,6	n/d	n/d	*	--	--	--	930	940	-1,1
Kukurydza	pasz. "mokra"	--	--	--	--	--	--	--	--	--	500	--	--
	pasz.	875	875	-0,1	879	883	-0,5	n/d	n/d	*	870	868	0,3
Owies	kons.	814	795	2,3	n/d	n/d	*	--	--	--	814	796	2,3
	pasz.	655	693	-5,6	n/d	766	*	n/d	n/d	*	644	n/d	*
Pszennyto	pasz.	691	692	-0,2	682	689	-1,0	687	687	0,1	695	694	0,2

2. Średnie miesięczne ceny netto (bez VAT) zbóż w Polsce

Rodzaj ZIARNA		lipiec '23	sierpień '23	wrzesień '23	październik '23	listopad '23	grudzień '23	styczeń '24	luty '24	marzec '24	kwiecień '24	maj '24	czerwiec '24	lipiec '24
Pszenica	kons.	988	939	967	969	950	957	902	847	818	803	872	964	856
	paszowe	977	930	937	947	941	894	871	836	802	797	832	891	819
Żyto	kons.	692	656	653	649	646	637	628	598	580	561	584	636	574
	paszowe	712	659	689	718	694	702	622	598	589	543	577	664	606
Jęczmień	kons.	703	757	759	769	752	703	731	652	660	638	664	668	645
	paszowe	753	746	760	788	773	768	750	728	707	704	709	716	681
	browar.	1062	1084	1066	1126	1133	1162	1 170	1 112	1 154	1 196	1158	1082	860
Kukurydza	paszowe	982	957	885	837	823	825	798	751	724	725	780	870	883
	kons.	843	804	850	922	1056	1009	1 102	1 041	976	932	896	947	793
Owies	paszowe	798	734	808	795	850	812	894	883	811	784	774	773	721
	paszowe	796	750	817	768	758	785	734	693	658	627	647	716	679

3. Ceny zakupu tuczników wg EUROP w kraju i makroregionach (bez VAT)

(masa ciepła poubojowa zł/t)

Regiony: Północny - województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, Środkowo-wschodni: łódzkie, mazowieckie, podlaskie, Południowo-wschodni: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, śląskie, świętokrzyskie, Zachodni: dolnośląskie, lubelskie, opolskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie.

Klasa półtuszy	Polska			REGIONY											
				Północny			Środkowo-Wsch.			Południowo-Wsch.			Zachodni		
	25.08	18.08	zmiana [%]	25.08	18.08	zmiana [%]	25.08	18.08	zmiana [%]	25.08	18.08	zmiana [%]	25.08	18.08	zmiana [%]
S	8 887	8 880	0,1	8 985	8 972	0,1	8 882	8 882	0,0	8 799	8 752	0,5	8 850	8 869	-0,2
E	8 778	8 780	0,0	8 851	8 855	0,0	8 809	8 794	0,2	8 654	8 626	0,3	8 738	8 767	-0,3
U	8 432	8 429	0,0	8 364	8 382	-0,2	8 515	8 471	0,5	8 353	8 321	0,4	8 439	8 461	-0,3
R	8 158	8 065	1,2	8 025	8 010	0,2	8 255	8 157	1,2	8 070	8 053	0,2	8 192	8 046	1,8
O	7 615	7 422	2,6	*	*	*	7 834	7 773	0,8	7 504	7 974	-5,9	7 542	7 151	5,5
P	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
RAZEM	8 802	8 799	0,0	8 877	8 874	0,0	8 828	8 817	0,1	8 707	8 675	0,4	8 749	8 771	-0,3

4. Ceny zakupu bydła rzeźnego wg makroregionów

(waga żywa zł/t, tygodniowe zmiany cen oraz struktury zakupu w %)

Regiony: Północny - województwa: podlaskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, zachodniopomorskie, Centralny: kujawsko-pomorskie, mazowieckie, łódzkie, wielkopolskie, lubuskie, Południowy: lubelskie, małopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie, dolnośląskie, opolskie, śląskie.

Kategoria bydła	REGIONY											
	Centralny				Południowy				Północny			
	25.08 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	25.08 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]	25.08 w.ż.	zmiana [%]	śr. masa tuszy ciepł. [kg]	strukt. zakupu [%]
Bydło ogółem	10,08	-0,6	319,0	100,0	9,96	0,8	311,8	100,0	9,59	0,9	298,9	100,0
bydło 8-12 m-cy (Z)	*	--	*	0,0	10,02	-1,0	217,9	0,2	--	--	--	--
byki 12-24 m-ce (A)	10,90	-2,1	354,7	36,1	10,92	1,0	353,4	32,1	10,77	0,9	347,5	20,1
byki > 24 m-cy (B)	10,83	0,8	398,7	7,9	10,90	1,1	406,5	3,9	10,48	-1,0	405,7	4,3
wolce > 12 m-cy (C)	--	--	--	--	--	--	*	--	--	--	--	--
krowy (D)	8,28	-1,2	275,0	30,9	8,30	-0,7	282,1	36,6	8,51	-0,4	275,3	57,6
jałówki > 12 m-cy (E)	10,45	1,1	296,9	25,1	10,39	0,4	287,3	26,5	9,83	2,0	293,9	18,0

* z uwagi na wymóg nieidentyfikowalności danych ceny nie podano

Opracował: Andrzej Kamiński

OGŁOSZENIA ROLNIKÓW

KUPNO

Ciągnik Zetor, przystawkę do kukurydzy; siewnik do kukurydzy i rozsiewacz nawozu. Tel. 728 032 907.

Ciągnik Zetor Forterra, agregat uprawowy 3 m, formownica do redlin ziemniaków, sadzarka do ziemniaków talerzowa. Tel. 795 807 728.

Bizon Rekord, BS, Class, sortownik do ziemniaków, pług obrotowy Kverneland Famarol, siewnik zbożowy, agregat siewny, opryskiwacz ciągnany na kołach Pilmel. Tel. 790 318 118.

Rozsiewacz wapna rcw Unia Brzeg, dmuchawę do zboża ssąco-tłoczącą POM Augustów, przyczepę rolniczą. Tel. 511 924 809.

SPRZEDAŻ

ROŚLINY

Owies. Tel. 698 087 689, 698 087 681.

ZWIERZĘTA

Pstrągi, karpie, króliki, kaczki francuskie, indy, 50 pustych uli, propolis, pyłek, miód. Tel. 518 558 924. (cały rok)

MASZYNY

Kosiarka samojezdna z wyrzutem bocznym YTH150XP Husqvarna z przyczepką T-80013.

Kosiarka - stan bardzo dobry, mało używana, garażowana, przyczepka – nowa. Cena do negocjacji. Tel. 513 062 877.

Kombajn Bizon rok prod. 1986. Stan dobry. Tel. 797 543 446.

Wał Campbella, siewnik Poznaniak z agregatem przedsięwym. Tel. 961 574 750.

Pług jednoskibowy Wirex, kultywator sprzężony z wałkiem. Tel. 513 514 714

Ciągnik Zetor z 1993 r., śrutownik Bąk, pompa do szamba + beczka, agregat prądotwórczy nowy, zagęszczarka nowa. Gm. Boleszkowice, tel. 604 625 062.

Silnik do Bizona na chodzie, drugi – na części; Bizon na części, heder z wózkiem na chodzie. . Tel. 698 087 689, 698 087 681.

Wóz konny drabiniasty i skrzyniowy, cyklop z kabiną, brony 5-polowe ciągane, przetrzascaco-zgrabiarka, kosiarka czeska, opielacz do ziemniaków, siewnik poznaniak, pług 3-skibowy, kultywator. dzwonić wieczorem, po 20.00, tel. 666 395 108.

NIERUCHOMOŚCI

Gospodarstwo rolne 5,96 ha, 2 ha 5-letniej borówki z systemem nawadniającym. W tym dom o pow. użytkowej ok. 350 m², ocieplony, nowy dach, ogrzewanie pellet. Storkówko koło Ińska. Tel. 513 514 714.

RÓŻNE

Naprawa pękniętych bloków silników spalinowych, pęknięcia płaszczy wodnych, dziury. Dojazd do klienta. Tel. 601 859 884.

KUPUJESZ?

SPRZEDAJESZ?

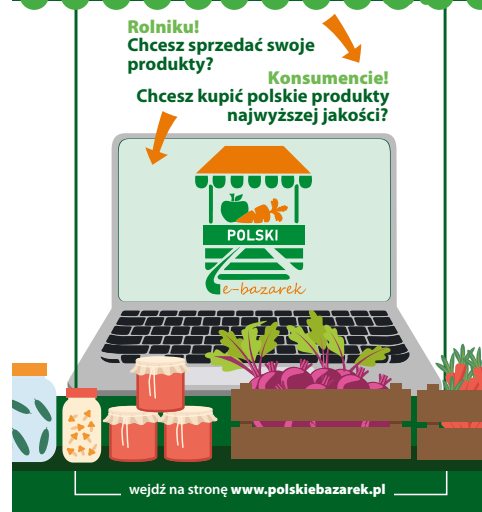
ZAMIENIASZ?

Ogłoś się na anszych tamach!

OGŁOSZENIA DROBNE OD ROLNIKÓW ZAMIESZCZAMY BEZPŁATNIE

tel. 91 479 40 73, 479 40 41
e-mail: redakcja@zodr.pl

Cudze chwalicie, swoje poznajcie!

Na polski e-bazarek zaprasza Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz z przedsiębiorcami do udziału w projekcie "Polski e-bazarek" zrealizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarantowanego. Fundusze Europejskie w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarantowanego. Europejski Fundusz Rolniczy Gwarantowany. Europejski Fundusz Rolniczy Gwarantowany. Europejski Fundusz Rolniczy Gwarantowany.

Warunki prenumeraty, przyjmowanie reklam

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata jest prowadzona w 18 PZDR na terenie całego województwa. Roczna cena prenumeraty 1 egz. u doradcy - 30,00 zł, prenumerata pocztowa - 80,00 zł (w przypadku większej ilości egz. prosimy o kontakt z redakcją). Zamówienia na prenumeratę należy przysyłać na adres: redakcja@zodr.pl lub sekretariat.barzkowice@zodr.pl, albo pocztą: ZODR w Barzkowicach, Redakcja 73-134 Barzkowice 2.

Wpłaty na prenumeratę przyjmujemy na konto: Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział w Szczecinie 10 1130 1176 0022 2146 6320 0005

ZAMIESZCZENIE REKLAM (CENY BRUTTO)

▶ Reklama w pełnym kolorze:

A4 - pierwsza emisja - 1 130 zł, kolejne - 910 zł

A5 - pierwsza emisja - 590 zł, kolejne - 480 zł
Artykuł reklamowy A4 - 550 zł
Moduły (1 moduł 45x62 mm) - 40 zł/moduł

PRZYJMOWANIE REKLAM I OGŁOSZEŃ

Treść reklamy wraz ze zleceniem i oświadczeniem, że zleceniodawca zapoznał się z treścią Zasad ogólnych przyjmowania ogłoszeń i reklam... należy przesłać (do 10. dnia w miesiącu poprzedzającym wydanie, np. do 10 stycznia do nr lutowego) na adres redakcji. Formularz zlecenia, Zasady ogólne dot. reklamy oraz wymogi techniczne dostępne są na stronie www.zodr.pl/wydawnictwo.

Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń, zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Ogłoszenia drobne
od rolników zamieszczamy
bezpłatnie

Wydawca: ZODR w Barzkowicach, www.zodr.pl
Redakcja: ZODR w Barzkowicach
73-134 Barzkowice 2, tel. 91 479 40 73, 479 40 41
[facebook.com/zodr.barzkowice](https://www.facebook.com/zodr.barzkowice)
e-mail: redakcja@zodr.pl
Zespół: Sylwia Lenard (redaktor naczelna)
Milena Worach (skład, projekt okładki)
Druk: TOP DRUK Sp. o.o. sp.k., ul. Nowogrodzka 151a, 18-400 Łomża, nakład 1200 egz.

Praca rolnika – jak ją widzą najmłodsi

I MIEJSCE

W konkursie plastycznym „Praca rolnika” wzięło udział 18 dzieci z placówek oświatowych z Gminy Kołbaskowo.

JUSTYNA POPARDOWSKA, PZDR w Szczecinie

Jury w składzie: I zastępca Dyrektora ZODR – Małgorzata Piotrowska, sponsorzy – Danuta Zamość i Justyna Chyża wyłoniło laureatów i przyznało wyróżnienia.

I miejsce – Maja Krawczak (9 lat, klasa II) ZPO w Kołbaskowie,
II miejsce – Michalina Popardowska (7 lat, klasa 0) SP w Przecławiu,
III miejsce – Wiktor Maślany (8 lat, klasa II) ZSP w Przylepie.

Wyróżnienia:

- Tymoteusz Szumow (9 lat; II klasa),
- Hanna Topór (7 lat; klasa 0),
- Marcelina Skarba (7 lat; klasa 0),
- Liliana Baranowska (8 lat; klasa II),
- Konstanty Janas (9 lat; klasa II).

Laureaci zostali nagrodzeni podczas Barzkowickich Targów Rolnych AGRO POMERANIA. Wszystkim pozostałym dzieciom zostaną wręczone upominki w placówkach oświatowych. Gratulujemy zwycięzcom i do zobaczenia za rok, w kolejnym konkursie!

II MIEJSCE

III MIEJSCE

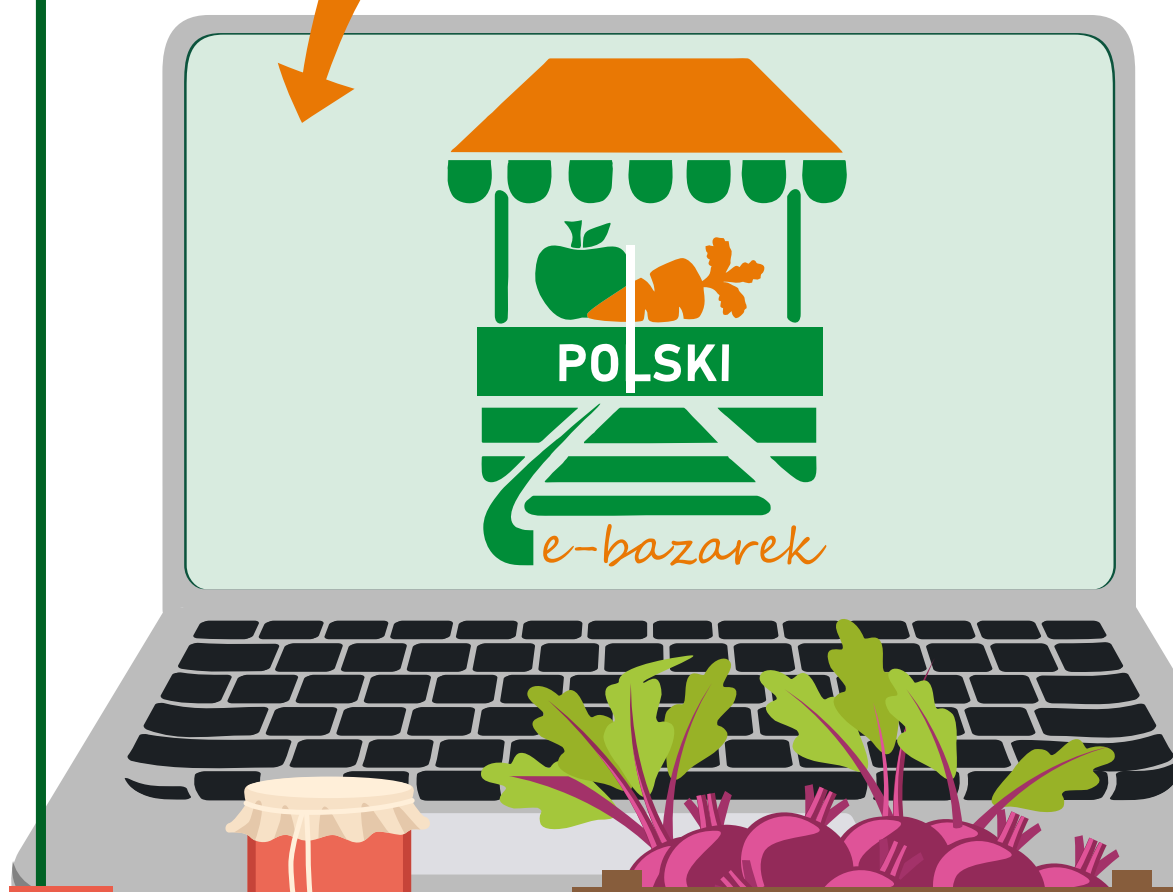
WYRÓŻNIENIA:

Cudze chwalicie, swoje poznajcie!

Rolniku!
Chcesz sprzedać swoje produkty?

Konsumencie!
Chcesz kupić polskie produkty najwyższej jakości?

wejdź na stronę www.polskiebazarek.pl

Na **polski ebazarek** zaprasza Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz z jednostkami doradztwa rolniczego

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

eprasa.pl dbc6b41b1c